

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Izbrana vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 30—
za Ameriko in vse druge dežele:	
celo leto	K 35—

Vprašanjem glede insertov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knaflova ulica št. 5 telefon št. 85

Praška odgoditev.

Dunaj, 28. julija.

Češko-nemška pravna pogajanja so odgodena. Oficijalni komuniké ki sta ga izdali sporazumno obe narodnostni stranki zatrjuje, da je bilo treba z ozirom na splošno utrujenost pogajanja prekiniti, ter da se bodo nadaljevala v jeseni. Privatne vesti javljajo, da odgoditev pravnih konferenc ni posledica kakšnih novih sporov in da izvršeno delo nikakor ni izgubljeno. Stranke so le tako izmučene od dolgih pogajanj, konferenc, posvetovanj, da se nahajajo pogajatelji v skrajno nervoznem razpoloženju, ki tako rado izbruhne v kritične situacije. In ker je bila materija zadnjih dni skrajno težavna, se je zdelo nevarno nadaljevati konference, da ne izbruhne v soparnih posvetovalnicah kak nepričakovan konflikt, ki bi ogrozil celo akcijo ter povzročil prerušenje velikega pravga dela. Na češki in na nemški strani se odločno poudarja, da bodo jesenske konference, ki pričnejo najbrž sredi septembra, navezale tam, kjer so bile danes prekinjene. Gre torej takorekoč le za počitniško pavzo, ki je navidezno upravičena in malopomenbna.

Toda — treba si je predočiti namen češko-nemških pravnih pogajanj, njih trajanje in vsebino, ozreti se treba na upanja, ki so jih ta pogajanja izzvala, ne le z ozirom na sožitje obeh narodov na Češkem ter končno ureditev desolantnih razmer v češkem deželni zboru, temveč predvsem tudi z ozirom na veliko državno politiko in konsolidacijo parlamentarnega položaja — in takoj bomo spoznali kako zelo treba obžalovati, da se optimistični upi onih, ki so zadnje tedne skoraj vsak dan iz Prage oznanjevali, da bo jutri, po jutrnjem, čez tri dni takzv. »delna sprava« perfektna.

Pod čvrsto egido namestnika kneza Thuna se je zdelo, da tokrat stremljenja treznih politikov, tako čeških, kakor nemških dognati vendar enkrat kompromisno platformo, na katero bi se lahko postavila oba naroda na Češkem, ne bodo zaman.

Pred desetimi meseci so začela pravna pogajanja ob udeležbi vseh strank obeh narodov in merodajni voditelji teh konferenc so omejili

gradivo na one točke, katerih rešitev se jim je zdelo najnujnejša, da omogoči delazmožnost češkega deželnega zbora ter sodelovanje obeh narodov v dunajskem parlamentu. Tako je nastal takzv. mali pravni program z naslednjimi zadevami: delna reforma deželnega reda (sekcijoniranje dež. odbora po narodnosti), uravnava rabe jezikov pri avtonomnih državnih uradih, principijalna rešitev manjšinskega vprašanja (katere manjšine naj dobijo posebne minoritetne pravice). Po težavnem in napornem delu, po pre mnogih konferencah in pogajanjih se je posrečilo večino tega programa ugodno rešiti. Pogajajoče se stranke so pri tem mnogo riskirale. Na obeh straneh se je kmalu pojavil radikalni odpor proti »popustljivosti in narodni mlačnosti«, češki radikalci so pravne konference zapustili ter grozili ostalim strankam z obsodbo naroda, nemški Nationalrat in radikalne nemške korporacije, zlasti mnoge severnočeške občine so brez prenehanja ščuvale proti »češki prepotenci«, češko časopisje, katerega premnogi uredniki so dolga leta živeli od češko-nemškega spora, je pritaženo in odkrito hujskalo proti vsaki spravi — treba je bilo mnogo neustrašenosti in odločnosti za nadaljevanje pogajanj. Karakteristično za razpoloženje v deželi je, da so se pogajanja navzlic vsem zaprekam uspešno nadaljevala ter prispela tako daleč, da smo vsak hip pričakovali ugodnega konca. Že je bil termin za sklicanje češkega deželnega zbora določen, že je vse pričakovalo, da bodo deželne finance kmalu v redu in da prične skoraj sveže kulturno in gospodarsko življenje, ki je vsled stagnacije deželne uprave v mnogih panogah naravnost nazadovalo (spominjamo na ljudsko šolstvo, učiteljsko budo, deželne gospodarske in dobrotne institucije), v avstrijskem parlamentu smo pričakovali za jesen konsolidacijo položaja, ustvaritev trdne parlamentarne večine, mnogi sloji so pričakovali od sodelovanja Čehov in Nemcev energičnejšo politiko v interesu ljudstva in zlasti na gospodarskem in socialno-političnem polju so vzbujala praška pogajanja mnogo nad. In končno smo zlasti mi Slovenci pričakovali dobrodelnih posledic za naše spore z nemškim sosedom in marsikateri politič-

no misleči človek si je predstavljal, da bo tudi delazmožnost štajerskega deželnega zbora morala biti zasigurana z enakim ali vsaj podobnim kompromisom. Češko-nemška delna sprava bi bila v tem oziru uprav predpodbna.

Z odgoditvijo praških pravnih konferenc so odgodene tudi vse na nje navezane politične nade...

Ob vprašanju »Praga« in »pošta« so pogajanja običajla. Praga spada med ona mesta, kjer tvori narodna (nemška) manjšina tako majhen del prebivalstva, da ji po dogovorjenih načelih ne gredo zakonite minoritetne pravice. V kompromisnem smislu bi morali torej praški uradi tako v zunanjem, kakor notranjem poslovanju rabiti izključno češki jezik, Nemec pa ima pravico vlagati in sprejemati potom prevajalnega urada svoje spise tudi v nemškem jeziku. Tako stoji »praško vprašanje« v smislu splošnih pravnih načel. Toda Nemci so od začetka zahtevali, da naj veljajo za Prago izjemne določbe, ker je deželna prestolnica. Tudi glede pošte so se pojavile nenadne težave, predvsem radi tega, ker so Nemci pričeli trditi, da pošta ni državni urad, temveč le erarični institut — torej ne spada v takzv. malo ali delno spravo.

Toda vse težkobe bi se bile še odpravile, da ni v odločilnem trenutku dunajska vlada podpihala Nemcev, da naj ostanejo neupogljivi ter tudi sama izjavila, da ne more pristopiti v Pragi češčine kot notranji uradni jezik. Intervencija vlade je kriva, da se nade češkega prebivalstva še ne morejo izpolniti, da ostanejo morda vsi upi glede srečnejših notranje-političnih razmer v širni Avstriji še dolgo neizpolnjeni. Vlada se je zbalala slege med obema narodoma in složnega nastopa Čehov in Nemcev v onih vprašanjih, ki razburjajo znova našo javnost. Že je v dunajskih listih pričela nova kampanja za vojaške zahteve, znova grozijo skoraj tristo milijonske zahteve za kanone avstrijskim davkoplačevalcem in gotovo je, da bo vojaška uprava v jeseni zahtevala te nove velikanske žrtve od države.

Notranje silen avstrijski parlament bi se morda postavil z vso energijo proti tem načrtom, parlament v katerem ostane vse razkosano kakor je bilo, je za vladno igračo.

Divide et impera, drži jih razrazen in od njih dobiš vse, kar hočeš, to je bilo politično načelo, ki je povzročilo praško odgoditev — v škodo obeh narodov in upravičenih ter utemeljenih interesov cele države.

Praški slučaj nam jasno kaže zakaj je v Avstriji narodnostni mir nemogoč, kaže nam niti onih intrig, ki izigravajo narode, da izvedejo svoje načrte. V taki državi pa je težko za blagobit in napredek.

Štajersko.

Iz Trbovelj. Slavno narodno občinstvo od blizu in daleč opozarjamo na veliko sokolsko slavo povodom razvija prapora in župnega zleta Celjske župe v Trbovlje, dne 4. avgusta 1912. Vse trbovske narodne dame so obljubile sodelovanje v raznih paviljonih. Pristna turška kavarna. Svirali bodeta dve godbi na velikanskem veseljem prostoru. Ob slabem vremenu je preskrbljeno s pokritimi šotori. Najobsežnejše se bode skrbelo za razno zabavo in se občinstvu že naprej naznanja, da se ne bode s cenami pretiralo in sploh ne odiral, kakor je skoraj pri takih prilikah povsodi navada. Sokolska družva naj se javijo kakor hitro mogoče zaradi obedov, sicer naj si vsak sebi pripiše, ako ne bode dobro postrežen. Na zdar!

Klerikalci, mi in štajerski deželni šolski svet. Koncem meseca avgusta se prično zopet pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Svoje mnenje o teh pogajanjih smo že v »Slov. Nar.« dovolj razložno povedali. Vendar pa se nam zdi potrebno z ozirom na polemiko, ki se je razvila med »Slov. Nar.« in mariborskimi klerikalnimi časopisi glede protipostavnega imenovanja nemškutarja Komposta za nadučitelja na doslej še slovenski šoli v St. Ožbodu ob Dr., pribiti sledeče. Pri pogajanjih bo šol zopet za kardinalno zahtevo nemških nacionalcev in slovenskih klerikalcev: razširjenje štajerskega deželnega šolskega sveta. Prvi bi radi dobili to korporacijo baš z ozirom na šole ob štajerski jezikovni meji popolnoma v svoje roke, drugi bi pa radi v sporazumu z nemškimi klerikalci utrdili vpliv bojujoče se cerkve v najvišji deželni šolski oblasti. Nemškim nacional-

cem gre za njihove narodnostne cilje — slovenskim klerikalcem pa za interese konfesije in cerkve. In ti klerikalci so danes žalibože malodane edini zastopniki naših narodnostnih interesov v štajerskem deželni zboru. Vidimo jih, da z večjo vneom ovajajo in preganjajo slovensko narodno učiteljstvo, kakor se bore za slovenski značaj našega šolstva. O nevarnosti, da se bode n. pr. ljudska šola v St. Ožbodu ob Dr. popolnoma poneučita, še ni napisal »Slov. Gospodar« niti vrste — pač pa ovaja v zadnji številki neko učiteljico, da se ni dovolj pridno udeleževala cerkvenih prireditev. Dr. Verstovšek pravi v »Straži«, da je glede Kompostovega imenovanja »intervenal« v Mariborku pri okrajnem šolskem svetu in tudi v Gradcu pri dež. šolskem svetu. To lahko verujemo ali pa tudi ne. Klerikalni poslanci obežajo ta »intervencije« jako radi na veliki zvor in pišejo o predmetnih intervencijah radi v svojem časopisju — sedaj se pa dr. Verstovšek zganil še-le, ko mu je naš dopisnik, ki je najmanj toliko verodostojen ko dr. V., očital, da vkljub točnim informacijam ni ničesar storil. Klerikalci bi v tej zadevi — in v vseh enakih — lahko že več storili. Če najde n. pr. dr. Benkovič — pot do namestnika takrat, ko gre obglaviti napredno učiteljstvo, zato ker ni sprejel mariborskega šola, če intervenira pri namestniku dr. Koroskec proti naprednemu učitelju — zakaj pa ne napno klerikalci vseh sil če gre za kako narodnostno važno imenovanje? Zato, ker so slabi zastopniki naših narodnih interesov. Imajo vso silo in moč v rokah, a je nikoli ne izrabijo za slovensko narodno idejo, temveč le za interese tistih cerkvenih krogov, ki bi radi pri nas zopet vpeljali nestrpno duhovniško strahovlado. »Straža« pravi, da bi se naj udeleževali s klerikalci boja za »preosnovo« dež. šolskega sveta. Kaka bi naj bila ta preosnova, list seveda ne pove. Ne le, da se nam je bati ciljev, ki jih zasledujejo naši klerikalci glede šolstva sploh, bi nas povrh tega še radi zlorabljalo za kako fakultativno delitev dež. šolskega sveta namesto da bi se namni vred potegovali za teritorialno. Naši ideali in cilji glede šolstva so tako čisti in visoki, da bi le želeli onim lajnikom v klerikalni stranki, ki se dajo danes izrabljati duhovščini pri ubijanju slo-

LISTEK.

Lepi striček.

(Bel-Ami.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevel Oton Župančič.

(Dalje.)

Prve dni septembra meseca je »Vie française« naznanila, da je postal baron Du Roy de Cantel listu šef, dočim ostane izdajatelj tudi za naprej gospod Walter.

In sedaj so pritegnili v uredništvo celo četo znanih podlistkarjev, člankarjev za dnevne vesti, političnih poročevalcev, umetniških in gledaliških kritikov, ki so jih z denarjem prevzeli velikim listom, starim, vplivnim in utrinjenim listom.

Osvetili, tehtni in ugledni žurnalisti niso več skomizgali z rameni, kadar je nanesla govorica na »Vie française«. Nagli in popolni uspeh je izbrisal prezir resnih pisateljev, s katerim so gledali začetkoma na ta list.

Poroka glavnega njegovega urednika je bila pravi dogodek za Pariz, ker so bili vzbujali zadnje čase Georges Du Roy in Walterjevi precej zanimanja. Vsi ljudje, katerih imena se čitajo o raznih svečanost-

nih prilikah med dnevnimi vestmi, so sklenili, da se vdeležijo svatbe.

Dogodek se je vršil jasnega jesenskega dne. Že ob osmi uri jutraj so razgrnili uslužbenci pri Madelēni po stopnicah pri vhodu te cerkve, ki kraljuje nad vso rue Royale, veliko rdečo preprogo, da so se šetanci ustavljali in so Parizani videli, da se pripravlja veliko slavo.

Uradniki, ki so hodili v svoje pisarne, delavke, komiji, vsi so se ustavljali, gledali in ugibali to in ono o bogatinih, ki razsipljejo toliko denarja za svojo poroko.

Proti deseti uri so se nabirale že cele gruča radovednežev. Postajali so za par minut, nadejaje se, da se stvar takoj začne, pa se zopet razhajali.

Ob enajstih je prišlo nekaj odredkov mestnih stražnikov, ki so začeli takoj skrbeti, da se promet ne zagodi, zakaj vsak hip so se tvorile nove skupine na cesti.

Kmalu so prišli prvi povabljeni, tisti, ki so hoteli imeti ugodne prostore, da bi vse videli. Posedli so po klopih srednje ladije, na koncu.

Polagoma so prihajali drugi, dame s šumečimi oblekami, vse v svili, resni moške, skoraj sami plešči, ki so korakali z družabno korektnostjo, da so bili na tem mestu še resnejši videti.

Cerkev se je počasi polnila. Solnce je bilo skozi velikanska odprta vrata in je sijalo na prve vrste,

kjer so sedeli prijatelji. V koru, ki je bil nekoliko temen, je sijal oltar, ves v svečah, v rumeni luči, ki je bila pohlvena in blede v primeri z jarko svetlobo, ki je prihajala na drugi strani skozi odprto velikih vrat.

Znanci so se pozdravljali, si namigavali, se zbirali v gruča. Pisatelji, manj spoštljivi od odličnjakov, so se polglasno pomenkovali. Opazovali so ženske.

Norbert de Varenne, ki se je oziral za kakim prijateljem, je zagledal Jacquesa Rivala nekako sredi vrste stolov, in je stopil k njemu.

»Vidite,« je dejal, »navihanci imajo bodočnost.«

Oni, ki ni poznal zavisti, je odgovoril:

»Tem bolje zanj. Postlal si je.«

In začela sta si ogledovati obraze.

Rival je prašal: »Ali veste, kaj je z njegovim ženo?«

Pesnik se je nasmehnil: »Vem in ne vem. Baje živi jako sama zase, v Montmartrskem okraju. Ampak... tudi tukaj imate« ampak... nekaj časa sem čitam v »Plume« politične članke, ki so presneto podobni Forestierjevim in Du Royevim. Piše jih neki Jean Le Dol, mlad človek, lep, razumen dečko, iste baže možak kakor naš prijatelj Georges, in ki se je seznanil z njegovo bivšo ženo. Iz tega sem sklepal, da ona ljubi začetnike in jih bo večno ljubila. Sicer je pa bogata. Vaudrec in Laroche-Ma-

thieu nista bila zastoj kuhana in pečena pri nji.«

Rival je menil:

»Ni napačna, ta mala Madelēna! Jako bistroglava in navihana! Kadar je brez krinke, mora biti prav mična. Ampak, slišite, kako to, da se Du Roy cerkveno poroči, ko se je vendar ločil od prve žene?«

Norbert de Varenne je odgovoril:

»Cerkveno se poroči zato, ker za cerkev prvičrat ni bil oženjen.«

»Kako to?«

»Naš lep striček — ali iz mladosti ali iz varčnosti — je sodil, ko se je ženil z Madelēno Forestier, da zadošča zglastev na meriji. Zato je opustil cerkveni blagoslov, in to pomeni za našo sveto Mater Cerkev, da je živel v navadnem konkubinatu. In zato stopa danes mladenič pred njo, in ona mu dovoli vso to slavo, ki bo očka Walterja precej oskubla.«

Šum naraščajoče množice je bil vedno glasnejši pod obokom. Čuti je bilo skoraj glasno govorico. Kazali so si slavne moke, ki so pozirali, veseli, da jih opazujejo, in pazili skrbno pred občinstvom na svoje posebnosti; bili so vajeni, da so se kazali take na vseh slovesnostih, katerim so bili, tako se je vsaj njim samim zdelo, neizogiben nakit.

Rival je zopet poprijel za besedo:

»Povejte mi no, dragi moj, vi, ki ste večkrat pri šefu, ali je res, da go-

spa Walterjeva in Du Roy nič več ne govorita?«

»Nikdar ne. Ona mu ni hotela dati dekleta. A on je imel očeta v kleščah, z mrličji, mislim, pokopanimi v Maroku, in za katere je lep striček vedel. In pretil je staremu s strašnimi odkritji. Walter se je spomnil Laroche-Mathieuja in se je nemudoma uklonil. Mati pa, trmasta, kakor vse ženske, se je zarotila, da ne spregovori več besede s svojim zetom. Strašno smešno ju je gledati, kadar sta skupaj. Ona je kakor kip, alegorija Osvete, on pa je v silni zadregi, on, čeprav se zna držati, kajti na udi se pa ima, to si lahko mislite!«

Kolegi so prihajala in so jima segali v roko. Slišati je bilo odlomke političnih razgovorov. In nerazložno, kakor šum daljnega morja, je prihajalo skozi vrata s solncem mrnirajo ljudstva izpred cerkve, ter vstajalo pod obok nad tišjim razgovorom elitnega občinstva, zbranega v svetišču.

Hipoma udari švicar trikrat s svojo leseno helebardo po tleh. Vsi navzoči so se ozrli, in dolgo so šumela krila in ropotali stoli. In mlada nevesta, ki jo je peljal njen oče pod pazduho, se je pojavila v jarki luči pri vhodu.

Se vedno je bila kakor igračka, prelepa bela punčka z oranževim cvetjem v laseh.

(Dalje prihodnjic.)

venske narodne šole, naj prestopijo k nam in se borijo z nami.

Narodnostna idila iz St. Ija. »Narodovci« bralci se gotovo spominjajo, da smo že nekolikokrat grajali žalostne narodnostne razmere v šentiljski podružnici štaj. kmetijske družbe, Nemškutarji izrabljajo to gospodarsko društvo v svoje politične namene. Kakor je sedaj brati v klerikalnih listih, so sicer nekateri pogumnejši člani podružnice grajali nemškutarski duh v društvu — a končno so se dali pomiriti in so izvolili stari odbor z nemškutarjem Reppnigom, »dem verdienstvollen Vorkämpfer des Deutschtums in dem Windischen Bicheln« kakor ga hvali »Marb. Zeit.«, na čelu. V odbor je gotovo zopet izvoljen šentiljski župan Thaler, odbornik in zaupnik »Slov. Straže«. V podružnici bo ostalo vse pri starem in slovenski kmetije ob meji bodo še nadalje mnenja, da delajo edinole nemškutarji za — gospodarsko povzdigo slovenskega naroda, kakor vedno pridiga »Štajerc«. Ampak ponemčevanja slovenskega naroda so krivi, kakor piše »Straža« — liberalni inteligentje, ki bi se v dno duše sramovali biti člani in nemškutarskih društev.

Deželni šolski nadzornik, dvorni svetnik Peter Končnik je došel v deželno kopališče. Dobro pri Celju, da tam prebije del svojih počitnic. **Kaj pomeni to?** — V nemških naših listih beremo, da je na trgov. šolo v Celju, ki je sklopljena z mestno deželno meščansko šolo tu in ki je izročena vodstvu znanega Prashaka, ljubljence štajerskega nemškega »Volksrata«, med drugimi za št. l. 1912/13 imenovan tudi **Michel Iglar** — tako ga imenuje celjska »D. Wacht« — t. j. tisti Iglar, ki je v št. l. 1911/12 imel na željo »Volksrata« dopust zgolj le zato, da »poučuje« slovenščino na nemških šolah v Celju, namreč na obeh meščanskih in na trgovski šoli. Ker je učiteljstvo za imenovanje »Handelsschule« pro 1912/13 že potrjeno od ministrstva, potem je evidentno, da ima Iglar, voditelj ljudske šole v Loki pri Zidanem mostu, za prih. šolsko leto spet dopust ali pa ga je kot takega naš dež. šolski svet — upokojil. Toda naj si bode že tako ali tako, nam se tozadevno ravnanje vrhovne šolske oblasti zdi povsem nenormalno. Če je Iglar sposoben še za pouk, potem naj poučuje tam, kjer mu je odkazano mesto, če pa za poučevanje več ni, potem pa sploh nima več — poučevati. Tako je sicer običajno, ali ne, slavni deželni šolski svet? Sicer pa: meminsse juvat! — Mi bomo tla slučaj pazno zasledovali, ker se nam zdi principjalne važnosti. Če pa misli dež. šolski svet ustvariti »praece-dens«, potem naj gleda, kako bode tistega — zagovarjal. Da bi pa »Volksrat« pri nas že smel vse počenjati, to pa vendar ne gre!

Davkoplačevalec. **Sv. Vid pri Ptuj.** Tukajšnje šolsko vodstvo priredi dne 4. avgusta šolsko veselico, kateri čisti dobiček je namenjen za ubogo deco. Ker se veselica ne vrši pri posilu - nemcu Šosteriču hoče ta na isti dan napraviti veselico i to v korist Schulvereina. Pri tem pravi ta poštenjak, da jo priredi za ubogo deco. Njegov sin je šel v Ptuj in beračil ter prodajal listke za srečolov. Bil pa je celo tako drzen, da je opeharil zavedne Slovence. Ko je prinesel stvari domov, pride k temu drugi sin ter ko vidi neki budilnik reče: »Den behalte ich mir.« Radovedni smo ako bode to tudi storil. Nato pa je obesil stvari v izložno okno da napravi reklamo za svojo trgovino. Prosi se vljudo, da vsaki poskrbi da se neposreči Šostericu, da bi opeharil koga za to nemško prireditel v drugi naj se z vso vmeno agitira za šolsko veselico, ki se bode vršila dne 4. avgusta popoldne pri gostilničarju Pernat ne pa ista v jednadnem dnevu pri Šostariču.

Drobne novice. Iščejo se dediči. 7. decembra 1911 je umrl v Agnilarju, Colorado, avstrijski državljani Pavel Ramšak, alias Drumšak, ki je zapustil premoženja boja do pol milijona šilingov. Umrl je bil rodom iz Štajerske, in sicer, kakor kaže ime, Slovenec. Njegova domača občina in dediči pa niso znani. Kdor bi tozadevni kaj zvedel, naj se javi s potrebnimi dokazili c. in kr. avstrijskemu konzulatu v Denver, Colorado. — Iz Vojnika. Na Anino je zgorlo v Pristovi gospodarsko poslopje Šipecevo in celo domovanje posestnika Jakoba Kožuha. — Iz Celja. V Samostanski ulici je povozil Celestinov voznik 92letnega Janeza Beleja, ki nekoliko slabo sliši. Dobil je precej hude poškodbe. — Iz Brežice poročajo: 22. julija sta se v Šromljah hudo skregala oče in sin Kelhar. Oče je svojega malopridnega sina, za katerega je moral plačati več dolgov, precej trdo prijel. Sin je pa zato očeta pretepel in hudo poškodoval. Zagovarjal se bo pred sodnijo. — Iz Konjic poročajo: V Konjiški okolici sta se dne

25. julija ponoči skregala rudarja Anton Korošec in Ferdinand Železnik. Prvi je drugega tekom prepira ubil. — V Račah pod Mariborom, 3 razr., 3. plač. razr., je razpisano def. mesto učitelja ali učiteljice. Prošnje do 25. avg. — Iz Grada. Tu je umrl rezervni kadet Karel Prager na poliomelitis. Ta bolezen se pri odraslih redkokdaj pojavi. — Iz Slovenjgradca. Mizarški mojster Franc Kral iz Tržiča je kupil Zeilerjevo hišo, vinotrzec Čafuta iz Leskovca pa Čebulovo hišo. — Iz Spodnjega Dravograda. V Dravi je pri kopanju utonil desetletni sin miz. mojstra Lesjaka. — Iz Lučan. Ob nevihti dne 26. julija je udarila strela v hlev posestnika Reposka in ubila dve mladi deklici, eno 13 in drugo 16 let staro. Hlev je zgorel. — Iz Maribora. (Usoda mlade porodnice.) Ko so šli v sredo dne 24. julija sejmariji iz Maribora, so našli v neki goščavi mlado žensko z novorojenim otrokom. Rekla je, da je v nedeljo ponoči pod milim nebom porodila in se potem zavlekla v grmovje, kjer je od slabosti obležala. Od nedelje, da ni ničesar zavžila in dež jo je večkrat premočil. Piše da se Marija Bizjak.

Koroško.

Zopet samomor vojaka. V soboto so potegnili iz Gline truplo vojaka, ki je bil ustreljen v levo sence. Mož se je ustrelil v vodi. Samomorilec je četovodja pri celovškem vojaškem oskrbovališču Ivan Kovač. Vzrok samomora je neznan.

Laški vojaški ubežniki. V zadnjih dneh so pripeljali v Beljak več laških vojaških ubežnikov, ki so pobegnili iz strahu, da bi morali iti v Tripolitanijo. Več ubežnikov je bilo še v vojaški obleki. Ubežnike so izpustili na prosto.

Primorsko.

Tržaški občinski svet je imel v soboto zvečer zanimivo sejo, v kateri je bila posebno važna druga točka dnevnega reda in sicer delne odobritve mestnega proračuna, s katero je vlada prepovedala občini zvišanje gotovih občinskih doklad v svrhu kritja budžeta za javne naprave in izrednih stroškov mestne občine. Debatna je bila zelo burna in je dokazala kako mogočen vtisk je napravila ostra kritika vlade glede mestne uprave na samovoljno in brezobzirno laško večino v tržaškem mestnem svetu. Zastopniki te večine, ki je doživela na nepričakovan poraz so se odločno postavili na vladi nasprotno stališče ogorčeni, da se jim upa vlada tako meni nič tebi nič prekrizati njih račune in s tem označiti njihovo mestno gospodarstvo kot neumno in pomankljivo. Slovenci zastopani po dr. Vilfanu so se postavili na stališče, da je prav, da kritizira vlada javno nerednost laškega mestnega gospodarstva. Pri tem naj vlada vstraja in vodi strogo objektivno kritiko mestnega gospodarstva tudi v prihodnje, kar bo le v prid mestni občini, kakor tudi vlad. — Tudi socialni demokrati niso proti vladnemu reskriptu, vendar hočejo celo zadevo nekako ublažiti in se sučejo kot jegulja med strankami. — Finančni odsek je stavil predlog, glasom katerega naj bi se črtale iz budžeta za prihodnje leto več točk izrednih stroškov, ker se vlada brani potrditi tozadevni mestni proračun. Dr. Vilfan je izjavil, da bo glasoval za predlog finančnega odseka. Dr. Puecher pa je veliko namigaval, da mora biti nekaj gnilega v mestni tržaški upravi (velike tativne ruhe in drugega perila v bolnišnici) vendar pa bo glasoval proti predlogom finančnega odseka. S tem je bila debata zaključena in se nadaljuje pri prihodnji seji.

Pravila primorskih klerikalnih društev. Nehote je pokazal tiskarski škrat v nekih vladni predloženih pravilih nekega klerikalnega društva na Primorskem, kaj je klerikalcem v dosego svojih rimsko katoliških klerikalnih ciljev vse dovoljeno. § 3. se glasi: V dosego svojega namena uporablja društvo vsa zakonito dopuščena sredstva.

Preskušnja vode v Tržiču. Notranje ministrstvo je dovolilo za preskušnjo vode v Tržiču 2000 K. Občina je prosila za podporo tudi poljedelsko ministrstvo, ki pa prošnje še ni rešilo.

Roparski napad. Prekupovalko jaje Ivano Franke iz Gradišča pri Dekanih je napadel na cesti domov neznan napadalec. Vrgel jo je po tleh, pretepel od nezvesti in ji ukradel okrog 50 K denarja. Napadalec je pobegnil in ga do sedaj še niso izsledili.

Kuga v Trstu. Zdravstveno stanje obeh za kugo obolenih mornarjev parnika »Amphitrite« se je obrnilo na boljše. Od mornarjev, ki so pod

zdravstvenim nadzorstvom ni obolen nobeden. Če se ne pripeti tekom 5 dni noben slučaj obolenja, dobi parnik libero pratio.

Prodrzna vlomilca. Tržaški policiji se je posrečilo, da je aretirala dva silno nevarna vlomilca in sicer 33letnega trgovskega pomočnika Ivana Ghersona in 36letnega brivca Henrika Sbizo. Ta dva sta izvršila že veliko roparskih vlovov in sta prava mojstra za navrtanje in izpraznjenje blagajn. V soboto ob 1. po noči sta udrila v pisarno trdke Cossovih v Trstu. Navrtala sta veliko blagajno. Pri tem pa je padla velika železna plošča na tla. Povzročila je tak ropot, da sta vlomilca prestrašena zbežala. Toda na ulici sta priletela policajem naravnost v naročje. Na lico so dobili vlomilne priprave, kakor svedre, pile itd., ki odgovarjajo povsem vlomilnim napravam najhujših angleških vlomilcev. Tatova sta bila pa sicer jako elegantna moža, fino oblečena in so našli na mizi pred vlomljeno blagajno še celo dva para finih belih rokavic.

Pobegnil je iz bojne ladje »Cesar Maks« mornar in ključavničar Ivan Zagoda doma iz okolice Maribora.

Samomor blaznika. Včeraj so našli na parniku »Atlanta« obešene ga v svoji celici 29letnega R. Kubičiča, katerega so morali vsled blaznosti prepeljati nazaj v Ameriko, kjer ga ameriške oblasti niso pustile izkrcati. Kubičič je izvršil v blaznosti več zločinov in je nevarno ranil več oseb.

Iz državne stavbne službe. Višji stavbni svetnik Evgen Valah v Zadru je imenovan za dvornega svetnika.

Iz šolske službe. Suplent na državni gimnaziji v Splitu Jakob Eskinja je imenovan za pravega učitelja na navtični šoli v Dubrovniku.

Sankcioniran zakon glede učiteljstva v Dalmaciji. Cesar je sankcioniral zakonski načrt dalmatinskega deželnega zbora, glede ureditve pravnega razmerja dalmatinskega učiteljstva na ljudskih in meščanskih šolah in glede zvišanja prispevkov učiteljstva za učiteljski penzijski fond.

Dnevne vesti.

+ Električne centrale. Čudovite reči pripovedujejo klerikalci o blagoslovu, ki ga prinese bodoče električne centrale deželi Kranjski. Velikanska industrija bo nastala na Gorenjskem. Fajmošter Piber je našel, da leži kranjska dežela blizu Jadranskega in Sredozemskega morja in Lampe obeta, da se bo vsak kubični meter vode na Gorenjskem spremeni v suho zlato... Če so klerikalci tako prepričani o sijajnih uspehih električnih central, zakaj se pa tako krčevito in obupno branijo napraviti rentabilitetni račun? Tako lepo govore, kake dobičke bodo dajale centrale — rentabilitetnega računa se pa branijo na vse kriplje in nečejo o njem nič vedeti. Čudno je dalje tudi to, zakaj jim je tako strašno neprijetno, da naprednjaki odklanjajo vsako zaslugu pa tudi vsako krivdo na teh centralah. Naprednjaki prepustijo vsak delež na slavi in vsak delež na krivdi izključno klerikalcem in Nemcem. Če se bo vsak kubični meter vode na Gorenjskem spremeni v zlato, bo to zaslugu klerikalcev in Nemcev, in če se to ne bo uresničilo, bo krivda zopet samo na klerikalce in na Nemce padla. A ker je klerikalcem res strašno neprijetno, da odklanjajo naprednjaki vso odgovornost za te centrale, morda le ni vse tako, kakor klerikalci govore in pišejo, nego bo izguba velikanska in bo hudo bremenila deželo. Mogoče je stališče naprednjakov klerikalcem tudi zaradi tega neprijetno, ker vidijo, da sta Notranjska in Dolenjska po pravici skrajno nevoljni, da hoče dežela na Gorenjskem napraviti kar celo vrsto električnih central, za Dolenjsko in Notranjsko pa nima nič denarja, nego jih tolaži, da se bodo centrale gradile na Notranjskem in Dolenjskem, kadar bo na protežiranem Gorenjskem vsak kubični meter vode premenjen v suho zlato. A če tudi je klerikalcem odklanjajoče stališče naprednjakov že tako strašno neprijetno, da jih kar božjast meče, zato bi vendar tako strogo gospodarsko stvar morali braniti z gospodarskimi argumenti, ne pa z bedastimi primerami. Bedasta je pa primera, da tudi obrtna šola v Ljubljani nič ne nese. Obrtna šola je učni zavod, električna centrala pa gospodarsko podjetje. Šola nobena ne išče in ne nese denarnega dobička, gospodarsko podjetje pa mora iskati denarnega dobička in če ga nič ne nese, potem pač nič vredno ni. Le malo več razumnosti gospoda klerikalca, saj s takimi bedastimi primerami samo dokazujete, da ste za dobre primere in argumente v zadregi!

+ Kongres katoliških »jugoslovanskih« dijakov v Kamniku. Včeraj

so imeli katoliški »jugoslovanski« dijaki shod v Kamniku. Shod ni bil baš sijajen, ker so se ga vdeležili po pretežni večini sami srednješolci in bogoslovci. Polovica Kamnika je bila v zastavah, da, trobojnice so bile razobešene celo na nekaterih naprednih hišah. Stvar se je nam zdelo čudna, zato smo vprašali, kako da vse zastave celo na nekaterih hišah znanih naprednjakov, in povedali so nam, da so dekan Lavrenčič in razni njegovi podrepani lazili od hiše do hiše ter terorizirali ljudi na vse načine, da so jih prisilili, da razobešijo zastave. Da bi imeli mir, so se tudi nekateri naprednjaki uklonili ter razobešili zastave. Tako je bil volk sit, koza pa cela. O sestanku samem ni da bi pisali, povemo samo to, da so pametni Kamničanje že popoldne po pretežni večini že lepo sneli zastave, ker se jim je pač zdelo, da ne kaže proslavljati take na sebi popolnoma neznatne in brezpomembne prireditve, kakor je bil sestanek katoliškega »jugoslovanskega« dijaštva. Zvečer je bila pri »Krištofu« veselica na čast temu dijaštvu. Udeležba ni bila ravno sijajna, ob 9. zvečer je bil veselični prostor malodane prazen, z vrta se je slišalo samo še hripavo petje z refrenom »Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo!« Slab omen za katoliško »jugoslovansko« dijaštvo!

+ Klerikalnemu časopisu se mora jako slabo goditi, ker tako mlo tarna in prosi, naj se klerikalci vendar na svoje časopise naroče. Že mesec sem ubirajo klerikalci te strune. Enkrat se jeze, da je napredno časopisje močno razširjeno, drugič hvalijo klerikalno časopisje, da se človeku kar mlo stori, tretjič jokajo: dajte, naročajte. To so najsigernejša znamenja, da so se klerikalci že sami naveličali svojih plitvih in dolgočasnih časopisov. Dokler so klerikalci svoje časopise zastojni razdajali, so imeli šekaj bralcev, odkar pa hočejo imeti za te liste denar, jih nihče ne mara.

+ Vodovod v Spodnji Šiški. Občinski svet v Spodnji Šiški je v svoji sobotni seji naročil županu, naj vporabi vsa sredstva, da izroči vodovodna zadruga vodovod z ozirom na § 38. zadružnih pravil občini. Funkcionarji vodovodne zadruge se namreč na vse mogoče načine upirajo izročiti vodovod občini. Županstvo je že pred štirinajstimi dnevi pozvalo odbor zadruge, naj predloži do 1. avgusta županstvu natančne račune. Odbor je pa odgovoril, da tega v tem času ne more storiti in da mora zadruga še prej likvidirati. Dejstvo pa je, da se hoče odbor vodovodne zadruge postaviti v nasprotje z vsemi prebivalci Spodnje Šiške brez razlike političnega prepričanja. Mi smo prepričani, da bo energični nastop župana privedel vlado do tega, da bo z ozirom na § 38. zadružnih pravil — ki ga je vlada sama hotela imeti v pravih — prisilila odbor, da se ravna po pravih ter v interesu vsega prebivalstva v Spodnji Šiški izroči vodovod občini.

— Pogreb ponesrečenega deželnega tajnika Korošca se je vršil, kakor smo že poročali, v soboto. Ranjkega so pripeljali točno ob pol 6. uri zvečer pred št. Peter, kjer so truplo blagoslovili. Nato so ga preložili v drug, krasen pogrebni voz, in spredov se je pomikal skozi mesto do tržaške mitnice. Spreveda so se udeležili poleg mnogoštevilnega občinstva tudi deželna odbornika gg. dr. Karel Triller in dr. Zajc, ravnatelj Z. m. i. v spremstvu uradnikov-tovarišev pokojnika, deželni šolski nadzornik g. Levec, dalje Sportni klub in Sokol. Pred tržaško mitnico se je vršil drugi in zadnji blagoslov pokojnika, nakar so rakev preložili v potni voz in jo odpeljali k Sv. Trojici, kjer se je vršil v nedeljo popoldne pogreb. Vodstvo in izvršitev pogreba je prevzelo pogrebno podjetje Turkovo v Ljubljani, kateremu se mora izreči javna pohvala glede kulance, s katero je podjetje pokazalo napram vsem težkočam in pripomočilo, da se je izvršil pogreb visoko cenjenega ranjkega tako točno in lepo ter v vsakem oziru vzorno.

— Carski ruski državni svetnik Fedor M. Štifter, ki se sedaj mudi v svoji ožji domovini v Savinski dolini, obišče te dni tudi Ljubljano, da pokaže svoji soprogi tudi slovensko prestolico. Dobro došel!

— Kamniški vlak običal na progl. — Malomarnost in brezbrzičnost železniške uprave. Kamniški vlak je že prešel v pregovor radi predpotočnih razmer, ki vladajo na tej progi. Poleti se vozi na tej progi največ turistov, toda vozni red je sestavljen tako brihtno, kakor da bi bilo železniški upravi ležeče na tem, da onemogoči vsak tujski promet na tej progi. Pred leti je popoldanski vlak odhajal iz Ljubljane ob 2., sedaj odhaja ob pol 4. in pricina v Kamnik takorekrog 5. Za turiste je ta vlak skoro brez vsake vrednosti, ker morajo radi poznega prihoda v Kamnik

ali tu prenočevati, ali pa se omejiti na najkrajše ture. In kako hitro vozi ta vlak! Če bi pešec med Trzinom in Črnučami stopil malo hitreje, prav gotovo bi lahko stopal vtrč s tem — »hlaponom«. Za to vožnjo iz Ljubljane v Kamnik, za katero rabi dober kolesar maloveč kakor eno uro, pa rabi kamniška železnica malodane poldruho uro, če gre namreč vse po sreči. Da bi pa bilo na tej železnici vse v redu, je velik slučaj. Menda ni vožnje, da bi se na stroju kaj ne pokvarilo, zato niso redki slučajji, da dospo potniki iz Kamnika v Ljubljano ali narobe po dobrih dveh urah, torej v času kakor z najslabšim izvoščkom. Seveda kakšnega brzojava ali telefona kamniška železnica ne pozna, takšne naprave bi bile za to železnico pač luksuz in potrat. Če obični vlak sredi polja, kaj za to, saj so Slovenci potrpežljivi in čakajo vdani v božjo voljo eno ali dve uri, da jih ob koncu koncev vendarle pomaknejo v Ljubljano ali v Kamnik. Tak slučaj se je zgodil tudi včeraj ponoči pri vlaku, ki odhaja ob 9-20 minut zvečer iz Kamnika. Morda je bilo včeraj res nekaj več običinstva na vlaku, kakor sicer, toda to pač ne more biti zadosten vzrok, da bi vlak običal kakor sredi pota. Z velikim trdom je vlak pricinal do Černuče, tu pa se je ustavil in ni mogel več naprej, ker je stroju kaj zmanjkala voda. Dekle gospe Lukmannove so na to s škafi nosile vodo na lokomotivo in po dvajsetih minutah je bil stroj v srečnem položaju, da je mogel speljati preko mostu do Tavčarjevega dvora. Tu pa so stroju zopet odpovedale sile. Vlak se je kratkoma ustavil, dokler mu ne pride pomoč iz Ljubljane. Ker pa nima jo na postajališču niti telefonske, niti brzoyavne zveze z Ljubljano, je moral posel telefona in brzoyava opraviti kolesar. Po dobri uri je vendarle prihitela iz Ljubljane na pomoč nova lokomotiva, ki je na progi običal vlak končno vendarle srečno spravila v Ljubljano — s poldrugurno zamudo. Da je bilo potujoče občinstvo nad zanikrnostjo in malomarnostjo železniške uprave skrajno ogorčeno, se razume obsebi. Če bi se kaj takega zgodilo na italijanskem ali nemškem ozemlju, čisto gotovo bi razjarila množica vlak demolirala. Le pohlevnemu in krotkemu slovenskemu temperamentu se je zahvaljevati, da se kaj takega ni zgodilo. Ljudje so ogorčeni zapuščali vlak ter jo peš mahali v Ljubljano, kamor so dospeli mnogo preje kakor vlak. Takšni dogodki, ki se v zadnjem času množijo, so prave škandal za železniško upravo, ki je menda pač mnenja, da je za Slovence vse dobro, zato ta zanikrnost in malomarnost v železniškem prometu na Slovenskem. Opozarjamo na te skandale slovenske državne poslance, naj železniško upravo pouče, naj železniški promet ali vzdržujejo tako, kakor je treba ali pa ga naj sploh opuste, ker boljše nič pa takšne železnice, kakor je kamniška!

Vjeli so nevarnega sleparja. Janez Pantscher, rojen leta 1885., je nemški Štajerc in izučen trgovski pomočnik. Zadnji čas je na Koroškem v Podkloštru, v okolici in v Beljaku osleparil več uglednih posestnikov in javnih organov za svoto čez 700 kron. Nekemu dekletu, ki mu je venček poklonilo, je ukradel večje svote denarja ter vseskozi po Koroškem kar na debelo sleparil ljudi. Končno je ukradel gozdariju Döpperju v Podkloštru prospekt posebno praktičnega merila ter se s tem izdajal za iznajditelja te mere, se predstavljal gozdarjem za pravega Döpperja in na ta način zopet izvalil mnogo denarja, vrhu tega je osleparil mnogo lesnih trgovcev. Slednjič je prišel tudi na Kranjsko in poskušal na enak način slepariti, toda tu ni imel sreče. Ko je 25. julija t. l. skozi Radovljico prišel, se je obveščeno orožništvo začelo zanimati za njegovo osebo, je poslalo za ubeglim patulje in brzoyavke, katerim potem se je posrečilo po intenzivnem zasledovanju 25. julija t. l. v noči tega nevarnega sleparja v Škofji Loki zasačiti. Tantscher je v nekem hotelu, kjer je pripovedoval, da bode drugi dan na železnici les nakladati pustil, šel spat in sedaj ga je roka pravice zasela in kljub vsem njegovim lažem odpeljala v sodniške zapore v Škofjo Loko. S tem je mnogo strank rešenih nevarnega sleparja, kateri je bi lepo oblečen, inteligentnega, jako drznega nastopa.

Čudne razmere v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji. Na visoko stopinjo slovesa je dvignil bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji dr. Peter DeFranceschi, ker je bil spreten operater in je imel silno energijo, s katero je nastopal proti vseskozi upornim bratom, tako, da se niso upali zoperstavljati se njegovim zdravniškim navodilom, vsaj v obraz ne. V njegov odsotnosti so seveda počenjali, kar so hoteli. Usmiljeni bratje imajo namreč v svojih redovniških štatutih jako čudno do-

ločbo, da smejo v nemar puščati vsako zdravniško odredbo, če se jim ne zdi umestna. Usmiljeni bratje kot lajki smejo torej soditi, če je odredba zdravniku na mestu ali ne. Če naroči n. pr. zdravnik pri bolniku, obolenem na legarju, da mu ne smejo dati razen tekoče hrane ničesar jesti, mi vendar usmiljeni bratje lahko dajo dobrih ajdovih žgancev. Da dopuščajo, da nosijo sorodniki in znanci vino takim bolnikom, ki jim ga je bil zdravnik prepovedal, to je znana stvar. Odkar je bil odšel dr. De Franceschi, so se razmere znatno na slabše preokrenile. Prišlo je več bolnikov s takimi ranami, da so jih domači zdravniki poslali v bolnišnico, ker je bilo treba operacije, ki je zdravnik na deželi ne more izvršiti, ker nima priprav in zvedeniške pomoči. Prišel je bolnik - delavec s preležano kito na prstu roke. Rano so mu v bolnišnici že zacelili, kite mu pa niso zašili, tako da je prinesel domov trd prst. Za tako zdravljenje pa ni treba bolnišnice, to opravi vsak zdravnik na deželi sam. — Posebne snage tudi ni. Celo boljšim ljudem, ki plačajo, prinese sluga, ki je imel morda ravno kar opraviti pri kakih operacijah, pri mazanju kakega bolnika z mazilom ali celo pri mrliču, kos kruha kar v roki in ne na krožniku ali v kaki posodi. — Pred kratkim so pripeljali v bolnišnično hlapca klevrške graščine z odbito zgornjo in spodnjo čeljustjo. Že med potjo ni tarnal radi bolečin v čeljustih, marveč v trebuhu. Če je imel torej v trebuhu take bolečine, da so bolečine v čeljustih, ki so morale biti tudi silne, kar zginile napram bolečinam v trebuhu, bi bilo na vsak način treba operativno pogledati v trebuh. Ta hlapec — menda se piše Lužar — je tretji dan po sprejetju v bolnišnico umrl. — Ker je imel počeno črevo, radi česar ga pa ni nikdo zdravil. Varstvene razmere za take, ki so malo ali tudi le trenutno umobolni, niso neke zadostne, ampak jih sploh nič ni. Okna niso zamrežena, dohod h Krki prost, tako da skoči lahko siromak v trenutku, ko se mu omrača um, ali skozi okno, ali pa teče v Krko in se vtopi. Nesreče v tej bolnišnici niso redke. Zjaj sta se pa pri Vavpotiču in njegov subprior skregala s primarijem dr. Buhom in sekundarijem dr. Ofnerjem, ki sta oba vestna zdravnik. Govori se, da sta oba odločila službo. Dr. Ofner bo vstopil pri gradbeni tvrdki Biederman ter bo lečil v Prelogih njene uslužbenke pri gradbi belokranjske železnice. Dr. Buh pa bi se morda dal še pogovoriti, da ostane, toda le pod pogojem, da prideta drugi prior in drugi subprior. Kolikor poznamo usmiljene brate, bo dr. Buh ali nepogojno se moral vdati, ali pa bo čez tri mesece, ko preteče odpovedna doba, zapustil to službo tako razočaran, kakor so jo zapustili pred njim še vsi zdravniki. Vlada pa naj bi nekoliko bolj pazila na ta zavod, ki odloča dostikrat o življenju in smrti kakega človeka.

Nasilnež. Pri zgradbi belokranjske železnice je delal nekaj časa tudi siloviti in od več sodnih preganjanj 30letni Martin Zupet. Ker mu pa delo ni ugajalo, je zapustil svoje poslovanje v Prelogih dne 6. julija in prišel v Novo mesto, kjer si je najel od izvoškega Kondriča voz do Krškega, kamor ga je Kondričev hlapec kmalu odpeljal. Med potjo je dal Zupet večkrat ustaviti ter je klical pijsačo. Pred Zajčevim gostilno v Dragi pa je izstopil ter šel v gostilno, kjer je dajal za pijačo kakor človek, ki mu ni nič za denar. Gospodinja Marija Zajc mu je stregla. Nazadnje je hotel Zupet, ki je bil že nekoliko vinjen, naviti gramofon, da bi imel godbo. Gospodinja pa mu ni pustila navijati gramofona, ker bi ga Zupet v pijanosti lahko pokvaril in mu je sploh prepovedala godbo. To je pa spravilo Zupeta v tako jezo, da je pri tej priči izlil cel liter vina na tla. Zajčevka je seveda glasno in odločno prepovedala tako početje, Zupet pa se je postavil na stališče, da on lahko napravi s plačanim vinom, kar hoče. Ker je ugovarjala gospodinja, da v njeni hiši tudi s plačanim vinom ne sme počenjati, kar bi hotel, je briznil Zupet poln kozarec vina Zajčevi v obraz, potem jo pa še z nožem lovil. Bežala je na polje k svojemu možu, ki je bil tam zaposlen. Tedaj je zahteval Zupet od stare Marije Zajc vina, ki mu ga pa ni mogla dati, ker je bila odnesla gospodinja ključ od kleti s seboj. Tedaj je postal Zupet ves divji. Začel je premetavati hišno opravo, žugal, da bo razbil vse na drobne kosce. Vzel je v roke revolver in grozil, da bo streljal. Res je oddal pred hišo en strel iz revolverja, pa je ustrelil menda le v zrak. Na to divjanje sta našle zakonika, ki sta prišla s polja domov. Mož je šel takoj v Belo cerkev po orožnike. Zupet je dobro vedel, kam da gre Zajc, vendar je razsajal še naprej in zatrijeval, da se ne boji nobene orožnika. Ko je prišel orožnik, se je Zupet s silo zoperstavil aretaciji, ki se je šele posrečila, ko sta pomogla orožniku gostilničar. Zajc in

neki Gorjup iz sosesčine. Med eskortiranjem je rekel Zupet orožniku vse, le človek ne. Tudi opljuval ga je. — Orožnik je odvedel nasilneža v sodne zapore. Pri osebnih preiskavi so našli pri njem bojda okoli 250 K denarja, ki si ga gotovo ni prislužil na pošten način, ker bi ga sicer ne bil tako lahkomišeln razsajal. Pripomniti je, da je popival dne 26. maja t. l. v Baumgartnerjevi baraki v Prelogih posestnik Jakob Mausar iz Potočja ter se tam bahal v pijanosti z denarjem, ki ga je imel pri sebi okoli 500 K. Popolnoma pijan je zapustil gostilno, kolovratil par sto korakov daleč in padel na tla, kjer je zaspal. Ko se je prebudil in prišel k sebi, ni imel ne denarja, ne denarnice. Ker je delal takrat v Prelogih tudi Martin Zupet, ni izključeno, da je on vzel spečemu Mausarju denar.

Cvetlični dan na Bledu, ki so ga priredili včeraj združeni odbor zdraviliške komisije, društvo za promet tujcev in županstvo na Bledu se je nad vse pričakovanje dobro obnesel. Pod pokroviteljstvom in vodstvom ekscelence gospe minister Trnka so prodajale gospe in gospice alpsko cvetko »rododendron« v korist nove vremenske hišice in hvala njih požrtvovalnosti, da se je nabralo blizu 1000 kron za ta namen. Zvečer ob 9. se je vršil koncert v Zdraviliškem domu, katerega je počastil s svojo navzočnostjo ekscelencen minister Trnka s soprogom, minister-krajan pl. Dlugosz in mnogo odličnega občinstva. Po končanem koncertu se je razvil živahen ples. Da je prireditelj v gmotnem oziru tako izvrstno uspešna, se je zahvaliti le ekscelenci gospe minister Trnka, ki je osebno vodila prodajo cvetk.

Noč ima svojo moč. Danes ponoči so bili štirje veseljaki na Radeckega cesti tako glasni, da so s svojim kričanjem med se privabili še hlapca Jožefa Kuneja, katerega so sicer gonili proč, a ker je le silil vanje, so ga začeli pretepatovati. To ga je tako razkačilo, da je skočil domov po trikelj, pritekel z njim na cesto in enega veseljaka tako udaril po rami, da ga je telesno poškodoval, potem pa zbežal zopet domov in se skril.

Kolo ukradeni je bilo v soboto na Viču zidarju Ivanu Šiferju. Kolo je »Dürkopp«, tvrdke »Styria«, prostega teka, črno pleskano, kolesi pa rdeči. Kolo je že v slabem stanju in je vredno 120 kron.

Ogenj. Ko je v soboto stražnik na Poljanah opravil svojo službo, je opazil, da gori pri železniškem prelazu nahajajoča se lesena šupa, ki je last železniškega čuvaja Karola Skribe. Stražnik je takoj obvestil gasilce, ki so bili sicer takoj na svojem mestu, a šupe ni bilo mogoče rešiti, ker je bila do prihoda teh že pogorela. Rešili so nekaj mrve, ki je pa za klajo vsled dima za nič. Skriba ima škodo 300 K in ni bil zavarovan. Zaažgali so baje otroci, ki so se takrat tam igrali z vžigalicami.

Aretiran bančni sluga. V soboto je policija v neki hiši v Hradeckega vasi aretirala 18letnega bančnega slugo podružnice »Ljubljanske kreditne banke« v Trstu Adolfa Dolinška iz Novega mesta, ki je iz izločbenega okna navedenega zavoda pokradel za 315 K 20 v raznega tujega kovanege denarja. Aretiranca so izročili deželnemu sodišču, odkoder bohe eskortovan v Trst. Dolinšek ni imel pri sebi niti vinarja denarja.

Ukradeni je bil v soboto delavcu Jožefu Vestermanu barvan, štirikolesni otroški voziček, vreden 6 K.

Okoli dva metra v premeru velik zrakoplov je včeraj priplul v smeri od Viča, padel na dvorišče hotela »Union« in tam zgorel.

Karambol. Ko sta se v soboto zvečer na Marijinem trga dva nasproti se vozeča kolesarja ognila elktičnemu vozu, sta trčila skupaj ter oba padla s koles. Eden kolesarjev si je pokvaril kolo, drugi se je pa na obrazu poškodoval.

V Ameriko se je včeraj z južnega kolodvora odpeljal 33 Bolgarov.

Izgubljeni in najdeni. Gospa Marija Šarčeva je izgubila srebrno žensko žepno uro z dolgo srebrno verižico. Neka dama je izgubila črn posvilnat dežnik s srebrnim držajem, na katerem sta bili črki »A. V.«. Stražnik Jožef Jezovšek je našel sprevedniško ročno torbo. Mitniški paznik Andrej Leskovšek je našel žensko ogrinjajočo. Hlapec Anton Uražen je našel denarnico z manjšo vsoto denarja.

Izgubil je v soboto g. Alojzij Gorjup na poti od pošte do kinematografa »Ideal« 10 K. Pošten najditelj naj jih odda v Židovski ulici v trgovini Cassig.

Srebrno damsko uro s srebrno verižico je našla gospodična Albina Hiti, Dunajska cesta 47, I. nadstropje, kjer se izgubljeno tudi dobi.

Promenadni koncert Slovenske Filharmonije se vrši ob ugodnem vremenu jutri od pol 7. do pol 8. ure zvečer pod gradom Tivoli. Spored: 1. Muhvič: »Hrvatska sokolska izletnica«. 2. Wagner: Prizori iz opere

»Mojstri pevci norimberski«. 3. Lehár: »Piskrovec«, valček. 4. Verdi: Cavatine iz opere »I due Foscari«. 5. a) Ipavec: »Zvezda« in b) Potočnik: »Zvonikarjeva«, pesmi. 6. Offenbach: Fragmente iz opere »Hoffmannove pripovedke«.

Narodna obramba.

Ciril Metodova podružnica na Brdu pri Lukovici priredi veliko narodno veselico 4. avgusta na vrtu g. Rusa v Št. Vidu pri Lukovici. Raznovrsten in zabaven spored. Začetek ob 3. uri. Vstopnina 40 v. Pri vstopu ob 12. uri 38 minut na razpolago vozovi, ravnotako nazaj zvečer na vlak ob 9. uri 47 minut. Kdor ni dobil vabila je s tem najvišje povelje povabljen.

Društvena naznanila.

Šentjakobski semenj pri Planjarju. V živahno, krasno in veselo sejmšče je spremenilo včeraj politično in gospodarsko napredno društvo za šentjakobski okraj krasen senčnat vrt pred gostilno pri Planjarju. Vrt je bil okusno okrašen, posebno so se odlikovali nekateri paviljoni. Veselico je priredilo društvo v prid društveni knjižnici. Priznati se mora vobče, da ljudstvo vseh slojev vedno bolj vpoštevata prireditve naprednih društev in to se je pokazalo tudi pri včerajšnjem prireditvi. Okrog 5. je bil obsežen vrt že poln. Na sporedu je bila godba — igrala je v zadovoljnost vseh pomnožena domačka godba — variete gledališče s komičnimi nastopi — ki so veliko pripomogli do splošne veselosti in skupne zabave — in razne druge zabavne točke. Opomniti moramo, da je bil posebno bogato založen srečolov s krasnimi dobitki. Kratko, veselica je vsestransko izbornost uspešna, čemer se ima društvo posebno zahvaliti požrtvovalnim damam, ki se niso strahle truda in dela, da povzdignejo veselico kolikor možno. Gotovo bo dobila s to veselico prepotrebna društvena knjižnica izdatno podporo.

Iz Sore. Keglanje na dobitke priredi prostov. gasilno društvo v Sori in sicer na kegljišču g. Kovačiča v Rakovniku. Začetek v nedeljo dne 4. avg. t. l. popoldne ob 4. Konec in razdelitev dobitkov v nedeljo popoldne dne 18. avgusta.

Posredovalnica »Društva slov. trg. potnikov« išče štiri spretno trgovske potnike in sicer tri manufakturne in enega čevljarške stroke, solidne in uvedene, za planinske dežele in Primorsko. Interesente naj se blagovolijo obrniti s povratno znamko za odgovor na imenotano društvo, nakar se jim naslovi naznanijo. — Odbor.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Zlati Leger.** Louis Leger (Ležé), znani francoski učenjak, je velik prijatelj Slovanov. Kot tak se je udeležil tudi vseslovskega zletanja in odkritja spomenika Frančišku Palackemu v Pragi. Ko se je peljal v Prago, je na postaji Zatec na Češkem zahteval sprevednik od njega voznih listek, da ga preščinje. Leger mu je dal karto. Ko je sprevednik videl, da je voznih listek iz Pariza, se je spomnil, da bi bil potnik morda Louis Leger (morebiti ga je videl kje na sliki) ter radostno vzkliznil: »Ah, to ste Vi, naš zlati prijatelj, gospod Louis Leger!« Leger je bil tako ginjen vsled tega iskrenega pozdrava preostega železniskega sprevednika, da se ni mogel vzdržati, da bi sprevednika ne objel kot prvega Čeha, ki ga je srečal na svojem potovanju. Prišedši v Prago, je Leger ves radosten pripovedoval ta svoj doživljaj.

— **Jubilej češkega časnikarja.** Dne 1. avgusta bo slavil češki časnikar in pisatelj Karel Tuma 50letnico svojega časnikarskega delovanja in kar je najbolj zanimivo, vseh 50 let deluje v uredništvu »Narodnih Listov« v Pragi. Pripomniti je treba, da piše Tuma od svojega vstopa v uredništvo pa do danes uvodnike za list, in sicer sprva po tri, sedaj pa po dva uvodnika na teden. V osemdesetih letih je deloval Tuma tudi na političnem polju ter je bil dvakrat izvoljen tudi za deželnega poslance. Tovarišu Tumi tudi »Slovenski Narod« čestita k redkemu jubileju!

— **Nagrobni spomenik hrvaškega pesnika S. Kranjčeviću** postavijo v Sarajevu. Spomenik je izklesal kipar Rudolf Valdec, postavijo pa ga na pesnikov grob meseca oktobra. Spomenik bo stal 6000 do 7000 K. — Doslej je nabranih šele nekaj nad 600 K.

— **Srbi v Trstu.** Pokojni Risto Škuljevič, trgovec v Trstu je zapustil srbski cerkveni občini v Trstu vse svoje premoženje v znesku 1.500.000 K. Obresti od tega denarja uživa Škuljevičeva sorod. Cvjeta Ba-

rakova, kasneje pa srbska občina v Trstu, ki pa mora izplačati zapustniškim sorodnikom 500.000 K. Iz obresti Škuljevičeve zapuščine bo srbska cerkvena občina zgradila v Trstu dom za srbsko trgovsko in obrtniško mladino iz vseh srbskih pokrajin.

— **Velika mesta na Ruskem.** Rusija je imela leta 1862. samo 5 mest, ki so imela več kakor 100.000 prebivalcev, danes pa jih ima 33. Pred 50 leti je bilo v Petrogradu samo 507.000 prebivalcev, sedaj pa jih je 2 milijona. V Moskvi je v tem času naraslo število prebivalcev od 359.000 na 1.618.000, v Varšavi od 180.000 na 848.000, v Odesi od 120 tisoč na 540.000, v Kijevu od 65.000 na 501.000, v Lodzu od 35.000 na 500.000, v Rigi od 102.000 na 350.000, v Harkovu od 60.000 na 225.000, v Sarajevu od 85.000 na 205.000, v Raku od 20.000 na 202.000, v Vilni od 80.000 na 200.000 in v Tiflisu od 70 tisoč na 200.000.

— **Mož, ki hoče postati 120 let star.** V Sarajevu je videti sveže izklesan nagrobni spomenik s tem - le napisom: »Jovo Damjanović, rojen leta 1800, umrl leta 1920.« Dotični kamnosek pripoveduje, da je nagrobni kamen namenjen za nekega na Sarajevskem polju stanujočega kmeta, ki je že sedaj 112 let star. — Kmet, ki je izredno čvrst in zdrav, si je prišel sam naročat nagrobni kamen. Ker z gotovostjo računa s tem, da bo še dosegel starost 120 let, je zahteval, naj se mu na kamen vklesajo kot leto smrti 1920. Kmet bo nagrobni spomenik imel pri sebi shranjen do svoje smrti.

Izpred sodišča.

Kazenske razprave pred okrajnim sodiščem.

Klerikalna surovost obsojena. — Mrcina, občinski tajnik v Mostah pri Ljubljani.

Danes se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem obravnava, ki je pokazala, da niso pristranski, surovi in brezobzirni proti strankam nasprotnih političnih nazorov samo klerikalni kolovodje, klerikalni župani, dalje razni fajmoštri in kaplani, kar dokazujejo neštete sodne obsodbe, marveč da prehaja ta podivjana surovost tudi že na klerikalne občinske tajnike, ki bi pač morali vedeti, da jih plačujejo groši vseh občanov in ne samo morda slučajno vladajoča stranka županskega stočka. Tajnik Franc Mrcina v Mostah se je pokazal pri tej obravnavi v svoji polni nagoti kot prava klerikalna surovina.

Prišla je k njemu žena Platovškova v občinsko pisarno in ga prosila za svojo knjižico. Tajnik Mrcina je ženo brez poudka nahrulil, da naj gre iskat knjižico v bolnico. Ona pa je nekoliko razburjena položila roko na mizo in izjavila: Jaz sem knjižico oddala občini in zahtevam tudi, da mi jo občina vrne. Navzoč je bil tudi gorki prijatelj znanega Oražma in seveda tudi tajnika Mrcine, ki se je oglašal na to: Skozi okno jo ven vrzi. Mrcina je skočil nato k ženski, jo prijel od zadaj z obema rokama za rami, jo stresel in vrgel v zaprta vrata. Nato je stopil za njo, odprl vrata in sunil žensko na hodnik. Navzoča je bila tudi kleparjeva žena Frkova, ki je vse videla — prišla je namreč s tožnico — in v polnem obsegu pod prisego potrdila obtožbo. Obtožbo je potrdila kot priča tudi tožnica. Tajnik Mrcina je seveda tajil in se lovil kolikor je mogel, toda niti on, niti prav malo verodostojna priča Vrančič, ki je pod prisego izpovedal bistvena protislovja napram priči tožnici — pri čemur je treba omeniti, da ni bil Vrančič v pisarni, marveč v svojem stanovanju nasproti pisarne na drugi strani hodnika, nista mogla izpričati, da bi bil tajnik nedolžen. Med obravnavo je razširil obtožbo zastopnik tožnice tudi na Mrcinovega tovariša Mlakarja, ker jo je ta razžalil z besedami: Vrzi jo skozi okno. Sodišče se je uverilo o krivdi obtožencev, dasi je zagovornik hotel doseči oprostitve svojega klijenta s čudno teorijo, da če se vrže koga v vrata, se mora ta z rokama vjeti, če se pa ne vjame, je kriv svoje poškodbe sam. —

Tajnik Fran Mrcina je bil obsojen zaradi lahke telesne poškodbe in razžaljenja časti, — zmerjal je namreč tožnico tudi s psom, in ji je rekel enkrat vi, enkrat ti — na 48 ur zapora, v povrnitev sodnih stroškov. Dalje mora plačati Platovškovi 10 kron za bolečine in pet kron za zdravniško spričevalo. Mlakar pa je bil obsojen zaradi žaljenja časti na 10 kron globe ali na 24 ur zapora. O javnih spričevalih čednosti klerikalnih močanskih stebrov bomo še poročali.

Razne stvari.

* **Pet vojakov utonilo.** V Casablanki je pri kopanju utonilo pet vojakov znanjskega polka.

* **Ker ni imela kavcije.** V Aradu se je učitela 17letna Lola Monti, ker ni imela potrebne kavcije, da bi poročila nekega husarskega poročnika.

* **Velik požar.** V Chotanu v Turkestanu je pogorelo 400 hiš in skoro vsa skladišča. Požar so zanteli člani ljudske milice, ki so potem pokradli blago, ki so je rešili.

* **Roparski upravitelj pokopališča.** V Toulonu je ravnatelj pokopališke uprave izvršil celo vrsto sleparij. Po pogrebihih je dal vzeti trupla mrtvih iz krst in je potem prodajal krste. Tudi lišp je pobral mrtvecem ter ga prodal. Ravnatelja in njegove pomočnike so prijeli.

* **Atentat na italijanskega kralja.** Preiskava zaradi atentata na kralja Viktorja Emanuela je končana. Državno pravdnikovo in policija sta se prepričala, da je d'Alba zločin sam izvršil in da ni bil nikak komplot. Razprava se bo vršila meseca oktobra in bo trajala samo en dan.

* **Očeta ustrelil.** Iz Lvova poročajo: V Czortkoku je, dimnikar Wierzbicki ustrelil svojega 53letnega očeta. Stari Wierzbicki je pustil svojo ženo in svojih šest otrok v največji bedi ter začel ljubavno razmerje z neko mlado delavko. Po umoru se je mladi mož sam ustrelil v glavo. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico.

* **Eksplodizija pri streljanju.** »Az Est« poroča iz Velikega Varadina: Neki vinčar je pri streljanju proti toči s prižgano cigareto zadel ob vrve, v kateri je bilo trideset kilogramov smodnika. Vsled nastale eksplozije je bil vinčar in štiri dekleta, ki so bila v bližini, smrtnonevarno poškodovani. Poškodovance so prenesli v bolnico, kjer sta dve deklici ponoči umrli.

* **Novojorski policijski škandal.** Iz Novega Jorka poročajo: Policijski poročnik Kostigen je pred državnim pravdnikom težko obdolžil policijskega predsednika Waldowa. Kostigen je izjavil, da je bil policijski predsednik že prej udeležen pri raznih umorih in da je vedel za mnogo umorov. Škandal postaja od dne do dne večji. Več policijskih uradnikov bodo v kratkem aretirani.

* **Spomini na budimpeštanske demonstracije.** Iz Budimpešte poročajo: Preiskava proti ekscendentom 23. maja t. l. je prišla do senzacionalnega uspeha. Neki mizarski pomočnik je bil obdolžen, da je ustrelil nekega policista na konju. Mizarskega pomočnika so v soboto izpustili, ker se je dognalo, da je bil popolnoma nedolžen in da je policista ustrelil neki detektiv.

* **Čin blaznega.** Iz Prage poročajo: V soboto jutraj je neki Ambros v hipni blaznosti pri odprtem oknu svojega stanovanja v drugem nadstropju grozil svojim sestanovalcem z dolgim nožem. Ognjegasci so hoteli blaznika spraviti z okna. V tem trenutku je skočil blaznik z okna ter padel na ognjegasca, ki je stal na cesti, ter ga smrtnonevarno poškodoval. Ambros se je lahko poškodoval.

* **Ker je poročil revnega dekleta.** Iz Rige poročajo: Veleposestnika Henrika Rantenfelsa so spravili njegovi sorodniki zaradi tega, ker je poročil nekega revnega dekleta, v sanatorij za umobolne. V soboto je ušel iz sanatorija ter pribežal k svoji ženi. Ravnatelj sanatorija je sledil Rantenfelsu ter ga dal na stopnicah prijeti. Rantenfels je potegnil revolver ter ustrelil ravnatelja. Napadalca še niso mogli dobiti.

* **Ekscesi stavkujočih rudarjev.** V Paint Creeku z Zahodni Virginiji je prišlo do ekscesov stavkujočih rudarjev. En detektiv je bil usmrčen, še detektivov pa težko ranjen. Kakor poroča »Evening Sund«, so skušali detektiv postavitv strojno puško. Rudarji so pa vrgli bombo, ki je eksplodirala in vse naokoli razrušila. Drugo poročilo pravi: V Zahodni Virginiji že dalj časa stavkajo rudarji. V soboto je prišlo do krvavih spopadov. Par sto stavkujočih delavcev je napadlo policiste, ki so stražili rove, s dinamičnimi bombami. Policisti so se branili s strojnimi puškami. Cel dan so se bojevali. Ba je bilo 60 oseh usmrčenih. Stavkujoči so razdrli tudi železniške tračnice in brzojavno zvezo. Guverner je odposlal vojaštvo z brzostrelnimi topovi.

* **Blondinke izumirajo.** Znano dejstvo je, da večina plavalasih otrok izpremeni že v starosti desetih let ali pa še prej barvo svojih las, tudi če imajo starši plave lase. Mislijo, da to iz tega izvira, ker je le malo družin, ki so ostale popolnoma plavalase. Vedno bolj se širi temna barva las. In ta barva se vedno bolj pogostokrat pojavlja tudi pri potomcih. Neki angleški fiziolog trdi, da more iz svojih izkušenj in preizkušeni sklepati na to, da morajo plavalasi ljudje polagoma izumreti. In čez dve stoletja bodo plavalasi ljudje živeli le še v pravljicah. In če se dame takrat ne bodo las plavo barvale, tedaj ne bo več videti blondink. Tudi statistika to dokazuje. Od 100 blondink

ding se jih omoži le 55, dočim se od 100 kostanjelah omoži 79. Že vsled tega morajo blondinke izumreti. Dodažaj je bilo na Angleškem največ plavalasih krasotic. Zdaž je pa tam razmerje kostanjelah in plavalasih 3 : 2. Tudi na Danskem se število plavalasih od dne do dne manjša. Med Nemci tudi vedno bolj prevladuje temna barva las.

*** Povest o raku in hudi ženi.** Na mestni železnici v Berlinu se je pred par dnevi vozil neki starejši gospod, ki je najbrže prišel z dežele. Truden je bil in kmalu je zadremal. Poleg sebe je imel majhen zavoj, v katerem se je začelo — ko je on spal — nekaj gibati. In kmalu je zlezal iz zavoja lep rak, pravi »solo-eksemplar«. Najbrže je postalo raku v zavoju nekoliko dolgočasno ter je šel pogledat nekoliko po svetu. In tako je ta rak zlezal polagoma po hlačah in sukni spečega gospoda na njegovo ramo. Ko se je vlak ustavil v Charlottenburgu, je rak odletel z rame ter se je ujel s škarjami za uho spečega na največje veselje ostalih potnikov, ki so z največjim zanimanjem gledali to račo ekspedicijo. Vsi so mislili, da bo gospod z rakom prestrašen poskočil. Toda to se ni zgodilo. Speči je nekoliko pogodrnjal, popraskal se za ušesom ter rekel v polnu: »Toda pusti me, Betha, pravim ti, da sem bil v pisarni ter delal.« Bučen smeh je sledil temu priznanju, tako bučen, da se je gospod z rakom zbudil. Bilo je ravno ob pravem času, sicer bi še kaj več povedal.

Obravnava radi atentata na komisarja Cuvaja.

(Telefonsko poročilo.)

Zagreb, 29. julija. Danes jutraj se je pričela pred tukajšnjim sodiščem razprava proti Luki Jukiću in enajstori njegovih tovarišev radi atentata na kraljevega komisarja Slavka pl. Cuvaja.

Sodno poslojje je močno zastraženo. Oni, ki so dobili vstopnice, so morali preiti tri straže, predno so dospeli v razpravno dvorano. V dvorani je izredno malo občinstva, ker so se vstopnice izdajale samo za omejeno število občinstva. Večina klopi zavzemajo orožniki in detektivi. Jukića sta pripeljala v dvorano dva orožnika. Obtožnica so posadili v prvo klopi, kjer navadno sede poslušalci. Pred njim sede ostali obtoženci, sami inteligentni mladeniči, ki veselo pozdravljajo znanca in prijatelje. Jukić je bledega obraza in mrko zre pred se.

Ob 8. uri se je stopil v dvorano sodni dvor, na čelu mu predsednik sodnik svetnik Wendler. Obtožbo zastopa sam državni pravdnik dr. Marković. Obtožence branijo dr. Prebeg, dr. Dušan Popović, dr. Srgjan Budisavjević, dr. Thaler in dr. Katičič.

Čim je vstopil sodni senat v dvorano, je Jukić skočil na klopi ter klical: Pred vsem zahtevam, da državni pravdnik izda tiralnico proti komisarju, proti temu največjemu zločincu na Hrvaškem! Predsednik: Bodite miren! Jukić: Ne bom miren, dokler bo na Hrvaškem na svobodi ta zločinec! Predsednik: Vi ste obtoženi zavratnega umora. Sodišče je tu, da vam sodi pravično. Jukić: Na Hrvaškem ni pravice! Nato je predsednik vprašal Jukića za nacionale. Jukić na predsednikova vprašanja ni odgovarjal. Zato se je predsednik Wendler obrnil na ostale obtožence ter jim odzvel nacionale. Med vsemi soobtoženci je najinteligentnejši 18-letni Avgust Cesarec, dijak osmega razreda zagrebškega realnega gimnazija. Ko ga je predsednik vprašal katere vere je, je Cesarec odgovoril: Mene štejejo med katolike. Nato se je predsednik obrnil zopet na Jukića in ga vprašal, koga ima za zagovornika: Jukić: Jaz nimam zagovornika, jaz sam sebe zagovarjam v tej deželi krivičnosti in nasilstva. Predsednik je nato poklical v razpravno dvorano priče in jim naznanil, da jih sodišče potrebuje še le v sredo. Jukičev zagovornik, dr. Prebeg, je predlagal, naj se razprava odgodi in naj sodišče izroči Jukića opazovalnemu oddelku na motrenje. Ta predlog je vložil preje že pisмено, a ga je sodišče odklonilo. Utemeljevalje svoj predlog, je predložil izpričevalo vojaškega zdravnika iz leta 1910, v katerem se konstatuje, da je Jukić hereditarno na živih bolan in izredno razburljivo narave. Zagovornik je slikal Jukićevo življenje, povdarjal, da je njegova sestra v blaznici v Stenjevci in da sta bila njegov oče in ded duševno nenormalna.

Dr. Prebeg je koncem svojega govora ostro napadel policijo, čes da bi bila atentat lahko preprečila, ako bi hotela in sicer takrat, ko je našla bombo. Za dr. Prebegom je govoril dr. Dušan Popović kot

branitelj Frana Neidhardta ter stavil sličen predlog kakor dr. Prebeg. Ko je v svojem govoru rabil besedi »inkvizicijsko postopanje«, je Jukić zopet v veliki razburjenosti skočil na klopi in jel klicati: »To je inkvizicija! Kje so porotniki? Samo porotniki bi smeli mene soditi!« Drž. pravdnik dr. Marković je nasprotoval obema predlogoma, čes da je Jukića opazoval ves čas v zaporu ter se prepričal, da je popolnoma zdrav in normalen. Sodišče se je nato umaknilo na posvetovanje. Po polurnem posvetovanju je senat proglasil sklep, da za zdaž zavrže predloge dr. Prebega in dr. Popovića, čes da nima dovolj povoda za odgoditev razprave. Razprava se naj nadaljuje s prisotnosti psihiatričnih veščakov dr. Širovića, ravnatelja zavoda za umobolne v Stenjevci in dr. Langa. Ko oddasta ta dva svoje mnenje, bo sodišče definitivno sklepalo o odgoditvenih predlogih. Dr. Prebeg in dr. Popović sta proti tej odločitvi vložila ničnostno pritožbo. Nato se je jela čitati obtožnica. Ob pol dvanajstih je Jukić naenkrat skočil pokonci, odrinil oba orožnika ter hitel proti vratom. Orožniki so tekli za njim, da ga ulove, ker so mislili, da hoče uteči. Dohiteli so ga pri srednjih vratih ter ga dovedli nazaj na obtožno klopi. Vse je bilo prepričano, da je Jukić nameraval pobegniti, izkazalo pa se je, da ni imel takšnega namena. Nato je bila obravnava prekinjena za pet minut. Do dveh popoldne se je čitala obtožnica. Pri obravnavi so navzgoči zapriščeni stenografi. Obravnava bo trajala vsak dan od osmih jutraj do dveh popoldne.

Telefonska in brzojavna poročila.

Albanska revolucija.

Skoplje, 29. julija. Albanski vstaši se doslej zasedli ta-le mesta: Priština, Djakovico, Prizren, Giljan in Vučitrn. Vsa ta mesta so zavzeli brez vsakršnega najmanjšega odpora. Vse turške posadke se še vedno nahajajo v teh mestih, ne da bi sploh skušale začeti boj z vstaši.

Skoplje, 29. julija. Isa beg Boljetinac je brzojavno pozval poveljnika vojske v Mitrovici, naj mu nemudoma izroči mesto. Poveljnik je odgovoril, da mu mesta ne izroči, če pa bo Boljetinac naskočil mesto, bo dal nanj streljati s topovi.

Skoplje, 29. julija. Mutesarij v Peči je odklonil poziv lise bega Boljetinca, naj mu preda mesto. Na to je odgovoril Boljetinac, da bodo Albanci zažgali mesto.

Skoplje, 29. julija. Glavni tabor albanskih vstašev je sedaj Priština. V albanskem taboru se nahaja tudi več Srbov kakor na primer Hadžinika, Bogojević in Pera Krstić.

Solun, 29. julija. Malisori iz Kaseletorbin so se zbrali v okolici Sukiurjek in napadli dva bataljona turške vojske. Vnel se je krvav boj, ki je trajal več ur. Na obeh straneh je mnogo mrtvecev in ranjenecv. Malisori so vzeli Turkom dva topa. Nato so zavzeli pozicije ob reki Had, ter se pomikajo proti Meduji, kjer je položaj za Turke silno nevaren. Na drugi strani so albanski vstaši udarili proti Kroji, kjer je situacija za turško vojsko nad vse kritična.

Carigrad, 29. julija. Člani albanske komisije so danes prispeli v Prištino. Albanski vstaši tabore pred mestom. Taborišče je dolgo 3 km.

Revolucionarno gibanje v Turčiji.

Carigrad, 29. julija. Finančni minister Zia-paša je prevzel portfelj notranjega ministra. Za finančnega ministra je imenovan Abduraman-bej.

Carigrad, 29. julija. V današnji seji poslanske zbornice bo vlada zahtevala zaupnico. Vse je pripravljeno na razpust parlamenta.

Carigrad, 29. julija. Tu se je ustanovil tajni odbor mladoturških častnikov, ki groze v posebni spomenici s splošno vstajo za slučaj razpusta poslanske zbornice.

Carigrad, 29. julija. Turška vlada je poslala na odpušč vse rezerviste v Dardanelah, ker je baje Anglija obljubila in prevzela jamstvo, da italijanske brodovje ne bo več napadlo Dardanel.

Carigrad, 29. julija. Anglija in Francija sta baje sondirali razne balkanske države ter baje dobili od njih zagotovilo, da se nobena izmed njih ne bo vmešavala v turške homatije.

Carigrad, 29. julija. Veliki vezir je definitivno resigniral na svoje potovanje v Albanijo.

Carigrad, 29. julija. Ker je predsednik albanske komisije Resid-Akif odložil svoj mandat, je namesto njega imenovan za predsednika albanske komisije Ibrahim-paša, bivši valija v Tripolitani.

Skoplje, 29. julija. Na Kosovem je zbranih 60.000 upornih Albancev, ki so na posebnem zboru sprejeli spomenico, v kateri znova formulirajo svoje zahteve.

Berolin, 29. julija. Listi javljajo iz Carigrada, da je imel ministrski svet burno sejo ter sklenil brezpogojno odpraviti cenzuro.

Položaj v Albaniji.

Carigrad, 29. julija. Navzlic temu, da je ministristvo precej odnehalo, postaja vstaja vedno nevarnejša. Na Kosovem se je združilo trinajst bataljonov pehote in drugih čet z vstaši, ki so usmrtili valija v Kosovem.

Carigrad, 29. julija. Veliki vezir odpotuje te dni z Resid-Akif-pašo v Albanijo, kjer bo prevzel vodstvo pogajanj. Začasno vodstvo velikega vezirjata bo prevzel čes bo Kiamil-paša odklonil, Hilmi-paša.

Nesreča ob morju.

Berolin, 29. julija. V Bingu na otoku Rügen se je potrl pristaniški most, na katerem je bilo več sto ljudi, ki so vsi padli v morje. Število ponesrečencev še ni znano. Danes so potegnili iz morja 14 mrtvecev.

Otovitve Dardanel za vojne ladje.

Berolin, 29. julija. Listi pripisujejo dejstvo, da je avstrijski minister zunanjih del grof Berchtold prekinil svoj dopust, veliko važnost. Zatrjuje se, da se v kratkem sestane mednarodna konferenca, na kateri se bo sklenilo, da se Dardanele definitivno odpro za vojne ladje vseh držav.

Nesreča na morju.

Quebec, 29. julija. Parnik »Express« je ob rtu Magdalene trčil v angleški parnik »Helvetia«, ki se je potopil. Vse moštvo je bilo rešeno. Tudi parnik »Express« je težko poškodovan.

Japonski cesar na smrtni postelji.

Tokio, 29. julija. Mikado Muzuhito leži v agoniji. Katastrofo je pričakovati vsak trenotek. Ministrski svet je v permanenti.

Prečitane napredne časopise

zbira in razpošilja tajništvo Narodno-napredne stranke. Časopisje je danes najmočnejša idejna moč. Izvrševalni odbor prosi vljudno svoje somišljenike v Ljubljani, da pošiljajo redno vsak četrtek prečitane napredne časopise preteklega tedna v tajniški urad (Wolfova ulica 10/I.) ali naj vsaj naznanijo tajništvu svoje naslove. Poleg tega zbiraajo krajevna politična društva prečitane časopise v svojem okraju.

Greh in smeh.

Gospodarstvo.

— Vseslovenski čebelarjski kongres v Moskvi leta 1912. Pred tremi leti se je ustanovilo v Sofiji na veliki skupščini slovenskih čebelarjev društvo »Vseslovenska čebelarjska zveza« s posebnim pododdelkom za vsako posamezno slovensko narodnost. Nemci so imeli že prej svoje društvo »Wanderversammlung der deutschen - österreicher - ungarischen Bienenzüchter«, ki ima vsako leto svoje veliko čebelarsko zborovanje ali v Avstriji, ali na Ogrskem, ali v Nemčiji. Ravnotako so tudi slovenski čebelarji sklenili, da bodo imeli vsako leto v kakem drugem slovenskem mestu svoje veliko zborovanje, na katerem se bodo razpravljala razna nujna vprašanja racionalnega in umnega čebelarstva. Letos bo to veliko zborovanje med 7. in 9. avgustom v Moskvi. Na to skupščino so povabljeni tudi slovenski čebelarji. Dne 7. in 9. avgusta bodo najprvo čebelarska predavanja v mestni zbornici, nato v palači carja Ivana Groznega. Potem bo izlet v akademijo carja Petra za gospodarstvo (12 kilometrov od Moskve) in pa k čebelnjaku carja Aleksandra (očeta Petra Velikega), kjer bodo predavanja končana. Stanovanje in banket imajo čebelarji zastoj. Predavanja se lahko vrše v vseh slovenskih jezikih in jih bodo takoj prevedli na ruski jezik.

Zahvala.

Veselica v prid zgradbi Sokolskega doma v Postojni, ki se je vršila dne 14. t. m. oz. dne 21. t. m., je kljub skrajno neugodnemu vremenu lepo uspela in donesla stavbnemu skladu lepo svotico. Pred vsem gre zahvala vrlim Postojnčanom, ki so z veliko požrtvovalnostjo, tako dne 14. kakor tudi dne 21. t. m., pokazali svojo veliko naklonjenost do našega sedaj toli preganjanega

Sokola. Veselica ni bila od zunanjih gostov obiskana, kar pripisujemo edinole reš slabemu vremenu. Iskreno zahvalo izrekamo podvzetnim narodnim damam postojnskim, predvsem načelnicam posameznih paviljonov gg. Baraga, Drollovi, dr. Jančevi, Jurcovi, Kraigherjevi, Kutinovi in Milavčevi ter vsem dražestnim gospicam, ki so z veliko vstrajnostjo postregle s kavo, vinom, pivom, jestvinami in sladščinami. Za marljivo vodstvo pri kegljanju in streljanju pa bodi izrečena zahvala gg. A. Baragi in L. Kopaču, ki sta res z veliko požrtvovalnostjo in trudom pripomogla veliko do tako lepega vspeha veselice. Zahvalo pa naj sprejme tudi gosp. Brinšek iz Ljubljane, ki je s svojimi solospeli priberačil lepo vsoto, ter končno naši malčki iz rodbin Inocente-Jurca-Milavec, ki so s svojo godbo in prodajanjem cvetk polnili naše nabiralnike.

Nehvaležni bi bili, ako bi na tem mestu ne izrazili svoje zahvale tudi gg. veletrgovcem g. Fr. Jurci in g. Fr. Kraigerju, ki sta darovala za postavitev paviljonov in plesišča brezplačno potrebni les našemu društvu. S tem sta v izdatni meri omogočila prirejanje veselice v bodoče in prispevala na ta način tudi že dejansko k zgradbi Sokolskega doma v Postojni. Srečolov se letos ni vršil, zato se bodo krasni dobinki pripravili za prihodnjo veselico. Naj sprejmejo tudi vsi darovalci dobikov našo zahvalo. Slavna Budjeviška pivovarna, kakor tudi Senožeska, Gdsova in Reininghaus so darovale v prid veselice več sodčkov pive. Za ta velikodušen čin se imenovanim pivovarnam najiskrenejše zahvaljujemo. Slednjič se zahvaljujemo naprednemu časopisju, ki je s priobčevanjem reklamnihotic radevolje priskočilo na pomoč našemu društvu.

Postojna, 26. julija 1912.

Odbor društva Sokolski dom v Postojni.

Kmečka pisarna narodno-napredne stranke

Vodstvo narodno - napredne stranke je ustanovilo v svojem tajništvu posebno kmečko pisarno, ki je na razpolago vsakemu naprednemu kmetovalcu za popolnoma brezplačni pouk v vseh političnih, upravnih, davčnih, pristojbinskih in vojaških zadevah. Izključene pa so zasebne pravne zadeve. — Pisarna bo poslovala za sedaj le pismeno in vsak napreden kmetovalec, ki je potreben kakršnegakoli pouka v zgoraj navedenih strokah, naj se obrne zaupno s posebnim pismom, kateremu je priložiti 10 vinarsko znamko za odgovor ako se želi odgovor v priporočenem pismu pa 35 vinarsko znamko) na: Kmečko pisarno narodno-napredne stranke v Ljubljani, Wolfova ulica 10. Ob sebi umevno je, da je pisarna na razpolago tudi naprednim kmetiskim županstvom.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. julija: Marjeta Peterlin, mestna uboga, 79 let, Japljeva ulica št. 2. — Alojzija Zupančič, bivša gostilničarka, 63 let, Radeckega cesta št. 11.

Dne 26. julija: Danica Rojc, hči prevoznika, 1 leto, Sv. Petra cesta št. 47. — Marija Lombar, šivilja, 46 let, Študentovska ulica 7.

Dne 29. julija: Josip Benčan, delavec, 59 let, Radeckega cesta 11.

V deželni bolnici:

Dne 24. julija: Ana Schein, hotelskega vodje žena, 30 let. — Fran Tony, občinski ubožec, 73 let.

Dne 25. julija: Fran Salokar, steklarski delavec, 21 let. — Marija Kropf, delavka, 38 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 29. julija 1912

Valutni papiri.	Dinar	Blagov
4% majevna renta	87-10	87-30
4 1/2% srebrna renta	83-80	90-—
4% avstr. krona renta	87-10	87-30
4% ogr.	87-20	87-40
4% kranjsko deželno posojilo	93-50	94-50
4% k. o. češke dež. banke	90-65	91-65

Srečke.	439-—	451-—
Srečke iz 1. 1860 1/2	439-—	451-—
„ 1864	606-—	618-—
„ tiske	279-50	291-50
„ zemeljske 1. izdaje	276-50	288-50
„ 2.	255-—	267-—
„ ogrske hipotečne	242-50	254-50
„ dun. komunalne	483-50	490-50
„ avstr. kreditne	485-—	497-—
„ ljubljanske	69-50	75-50
„ avstr. rdeč. križa	52-50	58-50
„ ogr.	35-50	39-50
„ bazilika	28-50	32-35
„ turške	240-—	243-—

Dinar.	445-—	449-—
Ljubljanske kreditne banke	445-—	449-—
Avstr. kreditnega zavoda	650-—	651-—
Dunajske bančne družbe	534-—	535-—
Južne železnice	97-—	98-—
Državne železnice	714-90	715-90
Alpine-Montban	957-—	958-—
Češke sladkorne družbe	361-—	363-—
Zivnostenske banke	281-50	282-50

Valute.	11-38	11-40
Cekini	11-38	11-40
Marke	117-75	117-95
Franki	95-65	95-70
Lire	94-65	94-85
Rubli	254-—	254-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 29. julija 1912.

Termin.

Pšenica za oktober 1912	za 50 kg	11-63
Pšenica za april 1913	za 50 kg	11-95
Rž za oktober 1912	za 50 kg	9-45
Oves za oktober 1912	za 50 kg	9-52
Koruzza za julij 1912	za 50 kg	8-87
Koruzza za avgust 1912	za 50 kg	8-86
Koruzza za maj 1913	za 50 kg	7-45

Efektiv.

Trdnje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 30-76 mm

Julija	Čas opazovanja	Slijanje barometra mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
27	2. pop.	735-3	27-2	sr. jzh.	pol oblak.
„	9. zv.	734-7	19-8	sl. szah.	jasno
28	7. zj.	734-7	16-2	sl. jzh.	„
„	2. pop.	733-8	28-7	sr. jzh.	del. jasno
„	9. zv.	733-9	21-5	brevzetr.	jasno
29	7. zj.	734-3	17-0	sl. szah.	„

Srednja predvčerajsna temperatura 20-9° norm. 19-4° in včerajsna 22-1°, norm. 19-9° Padavina v 24 urah 0-0 mm in 0-0 mm

Tužnim srcem javljamo vsem prijateljem in znancem, da je danes popoldan ob 3. uri preminul v 73. letu svoje starosti naš ljubljani soprog, oče, stari oče in tast, gospod

2659

Peter Vidmar

hišni posestnik in trgovec v Idriji.

Pogreb dragega pokojnika bude v ponedeljek, dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti.

V Idriji, dne 27. julija 1912.

Rodbine Vidmar-Tavzes.

Zahvala.

Povodom prebride nesreče, ki nas je tako kruto zadela z nenadno smrtjo našega sina, gospoda

Frana Korošca

deželnega tajnika

izrekamo za vse izkazano srčno sočutje, za tako veličasten spreved dragega rajnega, vsem sorodnikom, prijateljem in udeležnikom sploh, našo iskreno zahvalo.

Posebej pa se prav srčno zahvaljujemo deželni odbornikom, g. dr. Karel Trillerju in dr. Zajcu, cenj. gg. uradnikom deželnega odbora z načelstvom vlec. g. ravnatelja Zamida, sl. tel. društvu »Ljubljanski Sokol« in sl. športnemu klubu za spremstvo, vsem cenj. darovalcem prekrasnih vencev, in vsemu občinstvu, ki je izkazale zadnjo čast nepozabnemu rajnkemu.

Sv. Trojica 29. julija 1912.

Žalujoča rodbina Korošec.

Zahvala.

Za vse nam v toliki meri izkazano srčno sožalje ob prebridi izgubi naše nepozabne matere, tašče, sestre in stare matere, gospe

Marije Černe

zasebnice

kakor tudi za časteče spremstvo drage rajnice izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in udeležnikom globoko zahvalo.

Prav iskreno pa se zahvaljujemo še posebej blag. gosp. županu dr. Ivanu Tavčarju in blag. gospodu podžupanu dr. Karlu Trillerju, blag. gosp. drž. poslancu dr. Vlad. Ravniharju, sl. mesarski zadrugi, ter vsem darovalcem prelepih vencev

V Ljubljani, dne 29. julija 1902.

Žalujoča rodbina Černetova.

Lokal

na voglu Kongresnega trga in Vegove ulice
(sedaj uradniško konsumno društvo)
se odda v najem s 1. novembrom t. l.

Natančneje se izve 2059

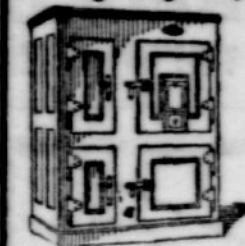
v pisarni stavbenika g. Roberta Smolewskiego, Rimška cesta 2.

Prva domača tovarna

omar za led

Simona Praprotnika

v Ljubljani, Jenkova ulica 7.

Prevzemajo se vsa v stavbno in pohištveno mizarstvo spadajoča dela, katera se točno in po najnižjih cenah :: izvršujejo ::

Velika zaloga gostilniških okroglih miz.

Ceniki se pošiljajo na zahtevo brezplačno in poštino prosto

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vln.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

Išče se stanovanje

s novembrom z dvema sobama in pritliklami za dve osebi v bližini realke. — Ponudbe pod »blizu realke« upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kopalne sobe in kuhinje s pritliklami 2669

se odda takoj.

Poizve se

v Dalmatinovi ulici 7 pri hišnici.

Zakonska brez otrok, v gostilniški stroki dobro izurjena,

iščeta za takoj ali v teku do 1. novembra v Ljubljani v najem

vinotoč ali gostilno

na račun.

Sprejmeta tudi primeren prostor za ureditev vinotoča ali manjše gostilniške prostore s pohištvo ali brez pohištva.

Takojšne ponudbe na 2616

»Mestno posredovalnico za delo :: in stanovanja« v Ljubljani. ::

Za večje podjetje v Ljubljani se išče spreten, samostojen

korespondent

zmožen slovenske in nemške steno-grafije in strojepisja. Ozira se le na boljše moč z daljšo pisarniško prakso. Prednost imajo večji lesne trgovine.

Istotam se sprejme starejša go-spodična kot 2667

kontoristinja

z daljšo pisarniško prakso, večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. — Ponudbe z navedbo referenc naj se pošljejo pod:

»poštni predal št. 54« Ljubljana.

Prodajalko

za zajtrkovalnico in trgovino z delikatesami sprejme 2621

Oton Homan v Radovljici.

V najem ali na račun se išče dobro idoča 2654

gostilna

Ponudbe je poslati pod:

»Gostilna« pošto ležeče, Ljubljana.

Sprejme se 2653

prodajalka

izučena manufakturne stroke.

Z dežele imajo prednost.

Jakob Fajdiga, trgovec v Vipavi.

Samostojen 2666

korespondent

izvežban tudi v drugih strokah pisarniškega poslovanja,

želi službe.

Izpričevala na razpolago. — Ponudbe pod »A. B. 42« upravi »Slov. Naroda«.

Lepo stanovanje

s 5 velikimi sobami, kopalno sobo in potrebnimi pritliklami, s porabo vrta se odda prav blizu Tivoljskih nasadov za avgust.

Eventualno tudi 2660

hlev za 3 konje.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Narodna knjigarna.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest; spisal Fr. Remec.
Cena 2 K, s pošto K 2-20.

Pravkar je izšla v drugi izdaji prekrasna zgodovinska povest »Kralj Matjaž«, ki spada med najbolj čitane knjige in po kateri občinstvo vedno znova vprašuje.

Brodkovski odvetnik.

Spisal V. Beneš-Sumavsky.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ta odlični roman podaja zanimivo in pretresljivo sliko iz narodnega življenja in priča, kako nemška žena uničevalno vpliva na slovanskega moža.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman; spisal Vladimir Vesel.
Cena K 1-40, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Koncem 15. stoletja se je pripravil na Slovenskem kmetijski punt. Kmetijsko ljudstvo je takrat strahovito trpelo in vrh tega so duhovske in posvetne oblasti trpinčile ljudstvo zaradi domnevanega čarovništva. Ponkod so požgali vse prebivalce kake vasi, ker so bili osumljeni čarovništva. Vse to nam opisuje pisatelj v tem velezanimivem romanu.

Strahovalci dveh kron.

Spisal Fr. Lipič.
Cena broš. K 2—, vez. K 4—, s pošto 40 v več.

Velezanimiv roman iz časa velikih bojev med pomorskim razbojništvom, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Mali lord.

Spisal F. H. Burnett.
Cena broš. K 1-60, vez. K 2-60, s pošto 20 v več.

To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolske knjižnice vsi šolski voditelji, ki jim je res mar, da mladina kaj dobrega čita.

Čez trnje do sreče.

Spisal Senčar.
Cena broš. K 1-20, vez. K 2-20, s pošto 20 v več.

Zelo zanimiv roman, poln interesantnega dejanja.

Undina.

Spisal André Theuriot.
Cena 90 v, s pošto 10 v več.

Eden najljubeznivejših francoskih pisateljev je v tej knjigi podal dražestno povest, ki jo je svetovna kritika uvrstila med nesmrtna dela.

Zadnji rodovine Benalja.

Spisal Fr. Remec.
Cena K 1-50, s pošto K 1-70.

Velezanimiv zgodovinski roman iz časa rokovnjaškega gibanja na Kranjskem.

Aleš iz Razora.

Spisal Ivan Cankar.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Najbolj ljudska in ena najlepših povesti, kar jih je spisal Cankar.

Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu.

Spisal Valentin Zin.
Cena K 3—, s pošto K 3-20.

To je najpopolnejše in najtemeljitejše delo o narodnem gospodarstvu v slovenskem jeziku. Ta knjiga je absolutno potrebna za vsakega, kdor deluje na narodnogospodarskem polju, zlasti za vsakega posojilničarja.

Rdeči smeh.

Spisal Leonid Andrejev.
Preložil Vladimir Levstik.
Cena broš. K 1-40, vez. K 2-40, s pošto 20 v več.

V tem »odlomku najdenega rokopisa« so popisane strahote vojne in iz nje porajajoče se pijanosti krvi in blaznosti.

V Študentovskih ulicah.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

To je ginitiv roman iz ljubljanske preteklosti, slika življenje iz tedanjih malomeščanskih in gosposkih krogov, tragedija dekleta, ki je vzraslo v študentovskih ulicah, a je pogledalo v aristokratske kroge Gospodskih ulic in to poplačalo s svojo življenjsko srečo.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporčaka.

Cena —-00 v, vez. K 1-00, s pošto 20 v več.

Ta mična ljubezenska povest se je občinstvu prav posebno prikupila. Dejanje se vrši za časa zadnje avstrijsko-turške vojske, ki jo je vodil princ Evgen. V povesti je popisano, kako izvrši strahopeten človek občudovanja vredna junaštva, samo da bi se opral pred tisto, ki jo ljubi.

Ljubezen Končanove Klare.

Roman; spisal Fr. Remec.
Cena broš. K 1-50, vez. K 2-50, s pošto 20 v več.

Ozadi tega romana je zgodovinsko. Dejanje se vrši v Ljubljani in njeni okolici v časih Napoleonove Ilirije, v krogih francoskih in domačih aristokratov, med katerimi je stopilo slovensko dekle, ki v svetosti svoje ljubezni doprineše plemenite žrtve, dokler se na poslednji tudi njej ne nasmeje sreča.

Zaljubljeni kapucin.

Vesela povest iz ljubljanske preteklosti.
Cena broš. K 1—, vez. K 1-80, s pošto 10 v več.

Kdor se hoče prav od srca nasmejati, naj čita to knjigo, ki je polna drastične komike in prešernega humorja.

Ljubljana Prešernova ulica 7 Ljubljana

Dunajska življenska in rentna zavarovalnica

Dunaj IX., Maria Theresienstrasse št. 5.

Varnostni zalog K 45.000.000 —

Zavarovana glavica K 150.000.000 —

Vsi načini življenskega zavarovanja

pod najugodnejšimi pogoji:

z garancirano 40% dividendo, zavarovanje za doživetje in smrt z garancirano padajočimi premijami; rentno zavarovanje. — Zavarovanje za doživetje in smrt z garancirano službo brez zdravniške preiskave! Če starši umro, odpade vsako nadaljnje plačevanje premije. Nadzornik za Kranjsko:

Ciril Globočnik v Ljubljani, Elizabetna cesta št. 4.

Št. 17.476.

Razpis.

Za razširjenje in predelanje vodo- voda v Selcih, obč. Št. Peter na Krasu

na 5000 K 34 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predložijo do 17. avgusta t. l. ob 12ih opoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopolniti je zapečaten z napisom: „Ponudba za prevzete razširjalnih del pri vodu-
vodu v Selcih“.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah za znesek 1 K 50 h.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 27. julija 1912.

2668

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel od g. Ane Gorec lokal na Rimske cesti št. 11 ter bom vodil naprej kot večletni poslovodja tržke Gorec trgovino s kolesi in izposojevanje koles obenem tudi popraviljanje motorjev, koles, šivalnih strojev itd. Priporočam se sl. občinstvu za cenjena naročila in za popravila ter za vsa v to stroko spadajoča dela.

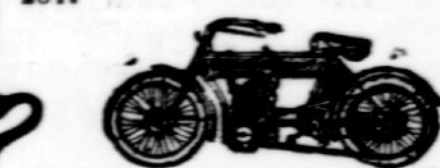
Beležim z odličnim spoštovanjem

PETER ŠKAFAR,

strojni ključavničar in mehanik

Rimska cesta št. 11

na dvorišču.

E 276/12/5.

2664

Dražbeni oklic.

Na zahtevanje Mestne hranilnice ljubljanske v Ljubljani, se vrši

dne 8. avgusta 1912 ob 10. dopoldne pri c. kr. okrajni sodnji v Slov. Bistrici

dražba sledečih nepremičnin in sicer:

I. vl. št. 21 k. o. Studenice: pašnik, travnik s kozolcem, njiva in gozd, v skupni meri 8 ha 35 a 24 m², najnižji ponudek 5574 K 70 v;II. vl. št. 66 k. o. Studenice: hiša sredi trga z gospodarskim poslopjem, ledenico, njive, travniki, vrtovi, goša, v skupni meri 5 ha 12 a 30 m², najnižji ponudek 20338 K 10 v;III. vl. št. 74 k. o. Studenice: travnik in njiva, v skupni meri 2 ha 20 a 30 m², najnižji ponudek 2056 K 14 v;IV. vl. št. 47 k. o. Brezje, Pirkdorf: njiva in travnik, v skupni meri 1 ha 07 a 36 m², najnižji ponudek 715 K 74 v;V. vl. št. 48 k. o. Modrače: travnik in njiva, v skupni meri 1 ha 54 a 52 m², najnižji ponudek 1402 K 64 v;VI. vl. št. 59 k. o. Vrhole: gozd, 3 ha 24 a 78 m², najnižji ponudek 2328 K 38 v;VII. vl. št. 1 k. o. Hrastovec: zidanica klet, hlev, vinograd, pašniki, v skupni meri 4 ha 26 a 33 m², najnižji ponudek 4517 K 78 v;VIII. vl. št. 5 k. o. Hrastovec: gozd v meri 1 ha 51 a 78 m², najnižji ponudek 1011 K 86 v;IX. vl. št. 141 k. o. Hrastovec: travnik, pašnik, vinograd, v skupni meri 74 a 20 m², najnižji ponudek 354 K 90 v.

C. kr. okrajna sodnja v II. Bistrici, oddelek II.,

dne 27. julija 1912.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

2377

Ljubljana, Mestni trg št. 5

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in slamnikov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije z globoko redu-

cirahimi cenami.

Dobro izurjeno

2636

prodajalko

veščo slov. in nem. jezika,

sprejme v trgovino s moč. blagom

Karl Cimpršek, Sevnica ob Savi.

Najfinejše rokavice

pravi francoski parfumi

in val v to stroko spadajoči predmeti v najfiniški kakovosti.

948

Za obila naročila se priporoča

OTILJA BRAČKO

Ljubljana, Dunajska cesta 12, v Mathianovi hiši.

Kavarna

vse noč

odprta

LEON

Gostilna

Florijanska ulica št. 6.

Dr. E. Vašek

v Postojni

ne ordinira od 2. do 15. avgusta.

Dve enonadstropni hiši

se zaradi boleznih prodasta prostovoljno v znanem lepem letovišču Planina pri Raketu na Notranjskem po nizki ceni.

V eni hiši se izvršuje gostilniška obrt in prodaja tobaka; hiša ima v I. nadstropju več sob za tuje ali letovičarje ter lep vrt. Obe hiši sta na zelo prijaznem prometnem kraju ob državni cesti, blizu farne cerkve ter v dobrem stanju. Druga hiša, s šestimi prostori, dvema kuhinjama, z vrtom, je priprava za vsako obrt in letovičarsko stanovanje. — Naslov pove upravnistvo »Sl. Nar.«

Naznanilo.

Ribištvo

v Jški in v Zali pod Krimom

se odda na 5 let v zakup

2. avgusta t. l. ob 9¹/₂ dopoldan

v grofa Auersperga palači v Ljubljani, Gosposka ulica 15.

2661

Poštni zavoj

(3 kg netto)

pristnega naravnega

malinčevega

sirupa

razpošilja franco po pov-

zetju za K 5-60 dverni do-

bavitelj lekarnar

G. Piccoli, Ljubljana.

Razpošilja tudi v sodčkih

in steriliziranih steklenicah.

Svetovna znamka

LAURIN & KLEMENT

d. dr. v Mladi Boleslavi

AVTOMOBILI

Zastopnika: Nikodem & Wetzka — Gradec.

Št. 19.501.

Razglas.

Na podlagi § 26, al. a, b, občinskega reda za stolno mesto Ljubljana propoveduje mestni magistrat iz ozirov na varnost oseb in prometa

izvoz z vsakovrstnimi vozovi, avtomobili, motocikli in kolesi

iz Franciškanske ulice na Dunajsko cesto

ter odreja, da se sme v nerazširjenem delu Franciškanske ulice, t. j. počenši od poslopja »Učiteljske tiskarne« do vogala Dunajske ceste vršiti vozni promet z navedenimi vozili le v smeri od Dunajske ceste proti Franciškanski cerkvi, ne pa nasprotno. — Prestopniki zapadejo zakoniti kazni.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 20. julija 1912.

Župan:

Dr. Ivan Tavčar l. r.

MATEJ OBLAK

Ljubljana,
Kongresni trg št. 6.Velika zaloga
domaćih in tvariških
čevljevNaročni čevlji se izde-
lujejo v lastni delavnici.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, St. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vlissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfovo.

10-02 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždane, Prage, Linca, (Londona) Vlissingena, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Tržiča, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linca, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linca, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Tržiča, Kranja.

7-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždane, Prage, Dunaja, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linca, Celovca, Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-12 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplice, Rudolfova, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-02 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Gospod Ubald pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.

Na priporočilo g. Medica naročil sem bil za poskušno 1 zavoj Vašega „Sladnega čaja“. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom, mojemu 4 mesece staremu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim „Sladnim čajem“ (znamka »Sladine«) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas vljudno prosim, pošljite mi po četrti pošiljavi takoj še 6 zavojev Vašega »Sladnega čaja«, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal.

Odličnim spoštovanjem udani

Vinko Ogorelec mlj., lesni trgovec,

Skofljica, 10. II. 1912.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga redilna sredstva 1-3 K, velja „Sladine“ ali dr. pl. Trnkoczy-ja „Sladni čaj“ 1 zavojček z 1/2 kg samo 60 v tudi pri trgovcu. Na tisoče ljudi ga zavziva z najboljšim uspehom. Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkoczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: VIII, Josefstadterstrasse 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstr. 109; v Gradcu: Sackstr. 3. Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna trgovina. — Preizkušeno lekarnarsko blago. — Brogijske cene. — Mastin za živino-jece. — Tel. 190.